

Obsah

II Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné

DOPORUČENÍ

Rada

2009/531/ES:

- ★ **Doporučení Rady ze dne 25. června 2009 k aktualizaci hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství pro rok 2009 a k provádění politik zaměstnanosti členských států** 1

II

(Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění není povinné)

DOPORUČENÍ

RADA

DOPORUČENÍ RADY

ze dne 25. června 2009

**k aktualizaci hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství pro rok 2009
a k provádění politik zaměstnanosti členských států**

(2009/531/ES)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,
a zejména na čl. 99 odst. 2 a čl. 128 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na doporučení Komise,

s ohledem na závěry zasedání Evropské rady dne
13. a 14. března 2009,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Rada přijala dne 12. července 2005 doporučení 2005/601/ES, týkající se hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství (2005–2008) ⁽¹⁾, a rozhodnutí 2005/600/ES o hlavních směrech politik zaměstnanosti členských států ⁽²⁾, které společně tvoří „integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost“. Členské státy byly vyzvány, aby vzaly integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost v úvahu při tvorbě svých národních programů reforem.

(2) Na svých jarních zasedání v letech 2006, 2007 a 2008 Evropská rada určila a potvrdila čtyři prioritní oblasti (výzkum a vývoj a inovace, podnikatelské prostředí, pracovní příležitosti a integrované politiky v oblasti energetiky a infrastruktury), které tvoří pilíře obnovené Lisabonské strategie. V rámci těchto oblastí se Evropská rada

dohodla na omezeném počtu konkrétních opatření, u nichž vyzvala členské státy, aby je dokončily ve stanovených lhůtách.

(3) V souladu se závěry zasedání Evropské rady na jaře 2006 členské státy předkládají roční zprávy o provádění národních programů reforem (dále jen „prováděcí zprávy“).

(4) Na základě analýzy Komise byla v roce 2007 a 2008 vydána řada doporučení pro jednotlivé členské státy.

(5) Aby provádění Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost probíhalo soudržným a integrovaným způsobem, byla tato doporučení přijata v jediném nástroji. Tento přístup odráží integrovanou strukturu národních programů reforem a zpráv o jejich provádění i nezbytný soulad mezi hlavními zásadami politiky zaměstnanosti a hlavními směry hospodářské politiky uvedenými v čl. 99 odst. 2 Smlouvy, jak je zdůrazněno v čl. 128 odst. 2 Smlouvy.

(6) Evropská rada zahájila na svém jarním zasedání v roce 2008 druhý cyklus obnovené Lisabonské strategie, který má být dokončen v roce 2010. Rada přijala dne 14. května 2008 doporučení 2008/390/ES o hlavních směrech hospodářských politik členských států a Společenství (2008–2010) ⁽³⁾ a dne 15. července 2008 rozhodnutí 2008/618/ES o hlavních směrech politiky zaměstnanosti členských států ⁽⁴⁾, které společně tvoří stávající „integrované hlavní směry pro růst a zaměstnanost“.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 205, 6.8.2005, s. 28.

⁽²⁾ Úř. věst. L 205, 6.8.2005, s. 21.

⁽³⁾ Úř. věst. L 137, 27.5.2008, s. 13.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 198, 26.7.2008, s. 47.

- (7) Členské státy poté potvrdily, aktualizovaly nebo vypracovaly národní programy reforem, které předložily Komisi do října 2008 spolu se zprávami o jejich provádění. V zájmu posílení koordinace reforem a zlepšení procesu mnohostranného dohledu v Radě požádalo jarní zasedání Evropské rady v roce 2008 členské státy, aby stanovily podrobná a konkrétní opatření týkající se konkrétních reakcí jejich politik na integrované směry, doporučení pro jednotlivé země a body, jež je nutno sledovat v jejich národních programech reforem a následných výročních prováděcích zprávách.
- (8) V souvislosti se současným hospodářským útlumem schválila Evropská rada v roce 2008 plán obnovy (dále jen „plán obnovy“), založený na návrhu Komise. Tento plán obsahuje koordinovaný rozpočtový stimulační balíček v rámci Paktu o stabilitě a růstu s cílem podpořit poptávku a obnovit důvěru, přičemž jsou zohledněny výchozí pozice členských států a úsilí již vynaložené v reakci na hospodářské problémy. Plán obnovy předpokládá doplnění rozpočtového stimulačního balíčku urychlením strukturálních reforem založených na Lisabonské strategii s cílem stimulovat hospodářství a podporovat dlouhodobý růstový potenciál Unie, zejména podporou přechodu na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a vyššími požadavky na znalosti. Plán obnovy rovněž předkládá návrhy na stimulování ujných trhů práce, zejména prováděním integrovaných politik v oblasti „flexikurity“ zaměřených na aktivační opatření, a na podporu dovedností. Tyto návrhy mají zásadní význam pro podporu zaměstnatelnosti a pro zajištění rychlého opětovného začlenění do trhu práce.
- (9) Komise a Rada posoudí opatření přijatá v reakci na hospodářský útlum v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou, přičemž mimo jiné náležitě zohlední potřebu zajistit možnost nápravy zhoršené fiskální situace, zlepšení tvorby rozpočtových politik a zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí.
- (10) Doporučení pro jednotlivé země obsažená v doporučení Rady 2008/399/ES ze dne 14. května 2008 k aktualizaci hlavních směrů hospodářských politik členských států a Společenství pro rok 2008 a k provádění politik zaměstnanosti členských států⁽¹⁾ by měla být aktualizována a měla by zohlednit pokrok dosažený při provádění národních programů reforem a zásady plánu obnovy. Tato doporučení by měla být provedena rychle. V rámci lisabonského partnerství poskytne Komise pomoc a bude monitorovat a pravidelně podávat zprávy o pokroku.
- (11) V zájmu plného provedení Lisabonské strategie pro růst a zaměstnanost obsahuje toto doporučení rovněž konkrétní doporučení členským státům eurozóny.
- (12) Evropský parlament přijal usnesení týkající se tohoto doporučení⁽²⁾,
- DOPORUČUJE, aby členské státy přijaly opatření v souladu se zásadami uvedenými v příloze.
- V Lucemburku dne 25. června 2009.
- Za Radu
předseda
L. MIKO*

(1) Úř. věst. L 139, 29.5.2008, s. 57.

(2) Stanovisko ze dne 11. března 2009 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku).

PŘÍLOHA

BELGIE

1. Růst HDP se v roce 2008 významně zpomalil na 1,3 %. Bylo to způsobeno oslabující zahraniční a domácí poptávkou, což souvisí především s vysokou inflací a dopadem finanční krize. Očekává se, že se hospodářská situace v roce 2009 bude dále značně zhoršovat. Dle odhadů se inflace v roce 2008 bude pohybovat kolem 4,5 %, což je téměř dvojnásobek ve srovnání s rokem 2007 a z velké části je to způsobeno vyššími domácími cenami za energie. Klesající světové ceny energií by měly v roce 2009 inflaci snížit. V roce 2008 je Komise očekáván schodek veřejných financí ve výši přibližně 0,9 % HDP. Předpokládá se, že hrubé zadlužení v roce 2008 činilo přibližně 88 % HDP. Tradiční přebytek běžného účtu se v roce 2008 změnil na schodek a v roce 2009 se očekává prohloubení tohoto schodku.
2. Růst zaměstnanosti byl v roce 2008 pozitivní a míra nezaměstnanosti klesla na 6,9 %. Výhled na rok 2009 je však méně optimistický a předpokládá nárůst nezaměstnanosti. Mezi odvětví, která jsou krizí nejvíce postižena, patří automobilový a ocelářský průmysl a finanční sektor.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijala Belgie opatření na podporu finančního sektoru s cílem stabilizovat bankovní odvětví, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum Belgie nedávno oznámila opatření, včetně finanční podpory malým a středním podnikům.
4. Komise posoudí opatření, která Belgie přijala v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudí slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Belgie pokračovala s prováděním svého národního programu reforem. Byla oznámena opatření na další snížení daňového zatížení práce prostřednictvím zvýšení částky příjmu osvobozeného od daně pro pracovníky s nízkým a průměrným příjmem. Je však možné, že budou potřebná i další opatření. Další úsilí je třeba za účelem zlepšení výkonnosti trhu práce, zejména pokud jde o starší zaměstnance a znevýhodněné skupiny, zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, zvýšení konkurenceschopnosti na trhu s plynem a elektřinou a zlepšení výkonnosti výzkumu a vývoje.
6. Belgie je hospodářství zaměřené na vývoz a udržení konkurenceschopnosti je pro ně obzvláště důležité. V této souvislosti má zásadní význam vývoj nákladů na jednotku pracovní síly v souladu s nejvýznamnějšími obchodními partnery. Avšak nákladová konkurenceschopnost se v roce 2008 zhoršila. Přínosem by byla ostřejší hospodářská soutěž na trhu s plynem a elektřinou. Trvalé investování v oblasti výzkumu a vývoje a dovedností je důležité pro urychlení růstu produktivity a na podporu konkurenceschopnosti. Nízký podíl na trhu práce, zvyšující se výdaje spojené se stárnutím populace a vysoké veřejné zadlužení ohrožují dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a zdůrazňují potřebu zvýšení primárních přebytků a provádění politik na podporu růstu a zaměstnanosti. Integrovaný přístup k provádění strukturálních reforem by mohl urychlit dosažení výsledků v Belgii. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada doporučuje Belgii, aby pokračovala v provádění strukturálních reforem. Zejména se Belgii doporučuje
  - dále snižovat daňovou zátěž práce, zejména snížením daňového zatížení pracovníků s nízkými příjmy a ve střednědobém horizontu současně omezovat výdaje v zájmu podpory fiskální konsolidace,
  - zlepšovat hospodářskou soutěž na trhu s plynem a elektřinou přijetím regulačního rámce více podporujícího hospodářskou soutěž s plně nezávislými a účinnými regulačními orgány a pokračovat v úsilí týkajícím se provozovatelů přepravní a distribuční soustavy,
  - v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“ urychlit provádění koordinovaných politických opatření, která zlepšují účinnost trhu práce, přezkoumat dávky v nezaměstnanosti za účelem usnadnění rychlého návratu nezaměstnaných na trh práce, zvýšit účast na trhu práce (zejména pro starší pracovníky a osoby přistěhovaleckého původu), snížit regionální rozdíly a zvýšit účast na celoživotním učení ve všech regionech.

BULHARSKO

1. Růst HDP v Bulharsku, stimulovaný vysokou domácí poptávkou, se v prvních devíti měsících roku 2008 zrychlil na 7 % a HDP na obyvatele dosahuje nyní cca 40 % průměru EU. S ohledem na rychle se zhoršující vnější prostředí a přísnější úvěrové podmínky se v roce 2009 se očekává značné zpomalení růstu. Roční průměrná inflace se v roce 2008 dostala na rekordní úroveň 12 %, přičemž byla způsobena exogenními nárůsty cen komodit, podpořená domácí poptávkou a velkým růstem mezd, který zdaleka převýšil růst produktivity. Inflace má klesající tendenci, avšak pravděpodobně zůstane nad unijním průměrem. Stav rozpočtu zůstane silný, s přebytkem rozpočtu ve výši nad 3 % HDP v roce 2008, a to díky příznivé skladbě růstu a zlepšenému výběru daní. Vysoká domácí poptávka zejména po investicích, která způsobila velký dovoz investičních statků, však přispěla k zhoršení schodku běžného účtu. Schodek běžného účtu je na vysoké úrovni téměř 25 % HDP.
2. Zaměstnanost v roce 2008 vzrostla o více než 3 %, avšak tato míra růstu se v příštích dvou letech zpomalí. Nezaměstnanost klesla v roce 2008 na 6 %, avšak očekává se, že v roce 2009 o něco vzroste. Nedávné zhoršení podnikatelského prostředí a snížená poptávka v několika odvětvích, zejména ve zpracovatelském průmyslu a v stavebnictví, pravděpodobně povede ke snížení zaměstnanosti v těchto a souvisejících hospodářských odvětvích.
3. Bulharsko sledovalo makroekonomické a fiskální politiky orientované na stabilitu a nedávno oznámilo opatření zahrnující zlepšení hospodářské soutěže v energetice a maloobchodu.
4. Komise posoudí opatření, která Bulharsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. V této souvislosti by Bulharsko mělo udržet přísnou fiskální politiku a naléhavě řešit makroekonomickou nerovnováhu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Bulharsko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Pokrok byl mírný, i když v druhém pololetí byla opatření urychlena v důsledku promyšlených vládních rozhodnutí. Bulharsko pokračovalo v provádění své obezřetné fiskální politiky, ačkoli stále existuje prostor pro zlepšení v oblasti efektivity veřejných výdajů. Byla přijata podpůrná opatření s cílem zlepšit organizaci a kvalitu vzdělávání, avšak ke zlepšení správy věcí veřejných a výsledků je nutná další modernizace. Je třeba zvýšit úsilí s cílem zlepšit účinnost a účelnost veřejné správy a v zájmu podstatného zlepšení provádění reforem je nutno včas vypracovat oznámený nezávislý funkční přezkum. Velký prostor pro pokrok zůstává také v oblasti snížení nadměrné byrokracie, větších investic do dovedností a v oblasti reformy veřejného systému výzkumu a vývoje.
6. S ohledem na globální finanční a hospodářskou krizi je ještě důležitější, aby Bulharsko řešilo svoji makroekonomickou zranitelnost (vysoká inflace a vysoký schodek běžného účtu) zachováním přísné fiskální politiky a urychlením strukturálních reforem za účelem posílení své konkurenceschopnosti. Je nutné zvýšit rychlost provádění reforem, aby ze své ekonomiky založené v podstatě na výhodě nižších nákladů mohlo Bulharsko učinit ekonomiku produktivnější a znalostně intenzivnější. V současné hospodářské a měnové situaci jsou tyto reformy naprosto nezbytné také pro udržení konkurenceschopnosti bulharského hospodářství. Účinné provádění požadovaných reforem kriticky závisí na schopnosti Bulharska zlepšit naléhavě účinnost a účelnost své veřejné správy. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedeného Komisí Rada Bulharsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Bulharsku doporučuje
  - naléhavě dále posilovat účinnost a účelnost veřejné správy, zejména se zaměřením na klíčové funkce správy, včetně hospodářské soutěže, orgánů dozoru a regulace a soudnictví, a dále přijímat všechna opatření nezbytná k zajištění účinných finančních kontrol a řádné správy strukturálních fondů,
  - udržet přísnou fiskální politiku, zlepšit kvalitu a efektivnost veřejných výdajů, udržet mzdový vývoj v souladu s růstem produktivity a zintenzívnit účinnou hospodářskou soutěž s cílem zlepšit konkurenceschopnost a zmírnit vnější nerovnováhu,
  - rychle přijmout a provést nová opatření za účelem významného snížení nadměrné byrokracie na centrální a místní úrovni a zkrátit procesní průtahy za účelem zlepšení podnikatelského prostředí, což by mohlo také pomoci v boji proti korupci,
  - jako součást integrovaného přístupu „flexikurivity“ se zaměřit na zvyšování kvality nabídky pracovních sil a míry zaměstnanosti zlepšováním účinnosti a účelnosti a zaměřením aktivních politik trhu práce a další modernizací a přizpůsobováním způsobu správy vzdělávání v zájmu zvýšení úrovně dovedností tak, aby lépe odpovídaly potřebám trhu práce, a omezení předčasného ukončování školní docházky.

ČESKÁ REPUBLIKA

1. Předpokládá se, že růst HDP se v roce 2008 zmírní na 4 %, přičemž v roce 2009 je Komisí očekáván další pokles. Průměrná míra inflace, která činila za celý rok 6,3 %, se má nyní snížit s ohledem na slábnoucí účinek dřívějšího zvyšování daní a nižších cen energie. Rozpočtový schodek byl během několika let v roce 2008 snížen na 1,2 % HDP. Schodek běžného účtu dosahoval v roce 2008 zhruba 1 % a existuje značný přebytek obchodní bilance.
2. Míra zaměstnanosti od roku 2005 ročně rostla o 1,8 procentního bodu a v roce 2008 dosáhla 66,6 %. Míra nezaměstnanosti klesla ve třetím čtvrtletí roku 2008 na 4,3 % a dosáhla tak svého dvanáctiletého minima. Současné předpovědi naznačují mírný pokles v růstu zaměstnanosti a nárůst nezaměstnanosti. S ohledem na klesající exportní poptávku se očekává, že nezaměstnanost zasáhne především zaměstnance v automobilovém průmyslu a jiných exportně orientovaných odvětvích.
3. Komise posoudí opatření, která Česká republika přijala v reakci na hospodářský útlum v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 6 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
4. Česká republika pokračovala v provádění svého národního programu reforem. Byla přijata řada reforem za účelem zlepšení dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí, snížení administrativní zátěže, zvýšení investic do výzkumu a vývoje, reformy vzdělávacího systému, zajištění aktivního stárnutí a rozvoje přístupu k reformě trhu práce založeného na „flexibilitě“. Další úsilí je nutné v zájmu zlepšení přístupu k financování, další zvýšení investic do výzkumu a vývoje, posílení vymáhání práv duševního vlastnictví a začleňování znevýhodněných skupin na trhu práce.
5. V České republice se v rámci EU rychle zvyšuje počet stárnoucího obyvatelstva, což bude mít značný dopad na důchodový systém a systém zdravotní péče. Hlavní strukturální výzvy proto zahrnují zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí a podpora přechodu na hospodářství založené na znalostech. Řešení těchto strukturálních výzev zlepší růstový potenciál, vytvoří pracovní místa a učiní hospodářství odolnější vůči vnějším šokům. To vše vyžaduje další reformy v oblastech výzkumu a vývoje, inovací, vzdělávání a odborného vzdělávání, integrovanější přístup k reformě trhu práce založený na „flexibilitě“ a další zlepšení podmínek pro podnikatelskou aktivitu. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
6. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada České republiky doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se České republice doporučuje
  - zlepšit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a pokračovat v reformě důchodového systému a systému zdravotní péče,
  - posílit snahy o lepší spolupráci mezi podnikateli, univerzitami a veřejnými vědeckovýzkumnými institucemi, zajistit dostatek lidských zdrojů pro výzkum a vývoj a zvýšit účinnost a výši veřejných investic v oblasti výzkumu a vývoje s cílem splnit vnitrostátní výdajové cíle v oblasti výzkumu a vývoje,
  - v rámci integrovaného přístupu „flexibility“ dále modernizovat ochranu zaměstnanosti, zlepšit účinnost a rovný přístup ve vzdělávání a odborné přípravě, zejména schopnost reagovat na potřeby trhu práce a vytvářet pobídky k investování v oblasti odborného vzdělávání, zejména pro starší pracovníky a pracovníky s nízkou kvalifikací.

DÁNSKO

1. Růst HDP se v roce 2008 značně zpomalil. Pokles cen nemovitostí ztlumil domácí poptávku a oslabil soukromou spotřebu a stavební činnost. Přísnější podmínky financování pravděpodobně povedou k rychlejšímu poklesu cen nemovitostí a zhorší dopad globálního poklesu na hospodářství. Inflace podporovaná vyššími cenami energie a potravin dosáhla v roce 2008 průměru 3,6 %, avšak začala zpomalovat. Přebytek veřejných financí by v roce 2008 mohl překročit 3 % HDP, avšak v roce 2009 má významně klesnout zhruba na vyrovnanou úroveň. Dánsko by v roce 2008 a 2009 mělo mít malý přebytek běžného účtu.
2. V průběhu roku 2008 zaměstnanost vzrostla, ale v roce 2009 se očekává její pokles. Podobně se očekává, že míra nezaměstnanosti, která v posledních měsících roku 2008 vzrostla, se v roce 2009 zvýší. To by sice krátkodobě mohlo zmírnit tlak na trh práce, avšak stále bude důležité řešit přetrvávající nedostatek pracovních sil a dále usnadňovat mobilitu v rámci trhu práce. Výzvou v oblasti střednědobé zaměstnanosti zůstává zvýšit celkovou velikost a optimalizovat profesní zaměření pracovní síly a v krátkodobém horizontu by v tomto ohledu mělo být trvale vyvíjeno úsilí v oblasti daňové reformy.

3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného unijního přístupu přijalo Dánsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak ekonomiku v širším smyslu a zdůraznit makroekonomickou stabilitu. Celková fiskální politika je výši kolem 1 procenta HDP zaměřena na expanzivní aspekt, včetně daňových škrťů a zvýšení výdajů od roku 2009.
4. Komise posoudí opatření, která Dánsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu.
5. Dánsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Dalšího pokroku bylo dosaženo v rámci dříve zahájených plánů reforem, zejména pokud jde o stimulaci nabídky pracovních sil, včetně snížení zdanění v nejvyšších daňových pásmech od roku 2009. Plány na další daňovou reformu a reformu trhu práce jsou vytvářeny s ohledem na stárnutí populace.
6. Růstový potenciál Dánska rozhodujícím způsobem závisí na zvyšování nabídky pracovních sil a jejich produktivě a na zvyšující se návratnosti investic do lidského kapitálu, výzkumu a inovací. Demografické stárnutí populace již začalo ovlivňovat nabídku pracovní síly a zdůraznilo potřebu reforem stimulujících účast na trhu práce a počet odpracovaných hodin. Další výzva spočívá v posílení konkurenceschopnosti s cílem snížit v Dánsku relativně vysokou úroveň spotřebitelských cen. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.

NĚMECKO

1. Růst HDP v Německu zpomalil z 2,5 % v roce 2007 na 1,3 % v roce 2008, protože celosvětový útlum vyvolal ostrý propad růstu exportu. Přísnější podmínky financování a zhoršený hospodářský výhled pravděpodobně povedou ke snížení investic. Ekonomické aktivity se proto mají v roce 2009 značně zpomalit. Na pozadí růstu cen komodit, ke kterému došlo v první polovině roku 2008, inflace dosáhla vrcholu 3,2 % a v roce 2009 se očekává její snížení. Veřejný rozpočet byl v roce 2008 téměř vyrovnaný a Komise očekává, že v roce 2009 bude vykazovat schodek ve výši téměř 3 %. Značné zisky v oblasti cenové konkurenceschopnosti v posledních letech přispěl v roce 2008 k přebytku běžného účtu ve výši více než 7 % HDP.
2. V roce 2008 vzrostla zaměstnanost o 1,3 %, avšak očekává se, že hospodářský útlum bude mít vliv na trh práce a nezaměstnanost v roce 2009 poroste. Vzhledem k trvalému snižování počtu pracovních sil a v důsledku demografické změny by se podniky mohly snažit zachovat si kvalifikovanou pracovní sílu a propouštěním by proto mohli být postiženi především pracovníci s nízkou kvalifikací a dočasně zaměstnaní pracovníci.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného unijního přístupu přijalo Německo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak ekonomiku v širším měřítku a potvrdit makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum Německo nedávno navíc přijalo několik opatření, včetně investic do vzdělávací a jiné infrastruktury, kterými zajistí nabídku úvěrů pro podnikatele, dále snížení daní a příspěvků na sociální zabezpečení, jakož i opatření na předcházení propouštění a zvyšování kvalifikací.
4. Komise posoudí opatření, která Německo přijalo v reakci na hospodářský útlum v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Německo pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Byla přijata řada pozitivních opatření s cílem vytvořit znalostní společnost, podporovat ekologické inovace a reformovat trh práce. Bylo dosaženo dobrého pokroku v oblasti střednědobého rozpočtového cíle a kvality veřejných financí. Další opatření jsou potřebná na podporu konkurence ve službách, na zlepšení podnikatelského prostředí a snížení strukturální nezaměstnanosti.
6. Zlepšování růstu produktivity a řešení vysoké nezaměstnanosti mezi pracovníky s nízkou kvalifikací, především ve východní části země, by mělo pomoci udržet silný výkon německé ekonomiky v budoucnosti. V této souvislosti jsou zlepšení v oblasti výzkumu, vývoje a inovací užitečná. Zlepšené fungování trhů se službami, zejména v oblasti svobodných povolání, v odvětví energetiky a v železničních službách, a zlepšení v podnikatelském prostředí by dále zvýšilo růstový potenciál německého hospodářství. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.

7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedeného Komisí Rada Německu doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Německu doporučuje

- zlepšit rámec pro hospodářskou soutěž v oblasti služeb zlepšením postupů při zadávání veřejných zakázek, dalším uvolňováním restriktivních pravidel pro regulované živnosti a regulované služby a dalším zlepšováním přístupu k železniční síti,
- pokračovat v plánovaných opatřeních, která zvyšují účinnost a účelnost služeb zprostředkovávání pracovních příležitostí a podporují začleňování pracovníků s nízkou kvalifikací a dlouhodobě nezaměstnaných na trh práce přístupem založeným na „flexikuritě“ kombinujícím zlepšený přístup ke kvalifikacím s lepšími pobídkami k práci.

ESTONSKO

1. Po 6,3 % růstu HDP v roce 2007 se hospodářství v roce 2008 zpomalilo. V roce 2009 se očekává další zpomalení. Tento vývoj je zapříčiněn poklesem soukromé spotřeby a investic v souvislosti s vysokou inflací v minulosti a přísnějšími úvěrovými podmínkami. Inflace pomalu ustupuje, což je způsobeno nižším růstem mezd a nižšími mezinárodními cenami komodit. Veřejné finance se značně zhoršily a přes výrazné snížení výdajů se rozpočet, jehož přebytek v roce 2007 dosahoval 2,7 % HDP, v roce 2008 ocitl ve schodku. Schodek běžného účtu v roce 2008 značně klesl na 10 % HDP a Komise očekává, že se dále zmenší.

2. Zpomalení hospodářské činnosti ovlivňuje trh práce s rychle rostoucí nezaměstnaností. Stávající prognózy Komise předpokládají v roce 2009 nárůst míry nezaměstnanosti, která se v roce 2008 pohybovala okolo 5 %. Odvětví stavebnictví, bydlení a maloobchodu patří mezi odvětví, která budou pravděpodobněji nejvíce postižena. Očekává se značné zpomalení růstu mezd a možné snižování mezd v soukromém i veřejném sektoru. Podmínky na trhu práce jsou obtížné především pro starší pracovníky a mladé lidi.

3. V reakci na hospodářský útlum Estonsko nedávno oznámilo opatření, včetně investic do infrastruktury a zlepšení znalostí.

4. Komise posoudí opatření, která Estonsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy dohodnutém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. V této souvislosti by Estonsko mělo pokračovat ve fiskální konsolidaci. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.

5. Estonsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Řada opatření byla přijata s cílem zlepšit výkon v oblasti výzkumu a vývoje a inovací a posílit konkurenci a podpořit celoživotní učení. Pokud jde o fiskální politiku a strukturální reformy, jejichž cílem je usnadnění přizpůsobivosti trhu práce (zejména aktivní politiky trhu práce), která by pomohla zmírnit inflaci a inflaci mezd, byla přijata opatření diferencovanější. S ohledem na zásadní úlohu strukturálních fondů při financování opatření národního programu reforem je důležité posílit správní kapacity k provádění programů.

6. Rozhodujícím prvkem celkové hospodářské výkonnosti země je vývoz zboží a služeb. Strukturální reformy jsou nezbytně nutné na podporu potřebného přerozdělení zdrojů do vývozních odvětví tažených poptávkou a odvětví s vysokou přidanou hodnotou. Pokračující investice do výzkumu a vývoje, inovací a vzdělávání jsou potřebné k vyrovnání nákladové konkurenceschopnosti v odvětvích s vysokým podílem lidské práce a k zajištění střednědobého a dlouhodobého růstu produktivity a zvyšování výstupu. Zhoršování situace na trhu práce bude vyžadovat silnější zaměření na aktivní politiky trhu práce a celoživotní učení s cílem reagovat na měnící se potřeby trhu práce. Dalším významným prvkem pro obnovení konkurenceschopnosti je zajištění toho, aby vývoj mezd více odpovídal vývoji produktivity. V zájmu omezení přetrvávajících nedostatků / snižování nepružnosti na trhu práce je zapotřebí provádění reformního balíčku v oblasti trhu práce pečlivě monitorovat. V zájmu zlepšení makroekonomické stability je nutná rozhodná fiskální politika zaměřená na stabilitu, důsledně prosazovaná politika hospodářské soutěže a zvýšená energetická účinnost. Zvláštní pozornost vyžaduje provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.

7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedeného Komisí Rada Estonsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Estonsku doporučuje

- urychlit provádění nového balíčku týkajícího se pracovního práva a zvýšit účinnost veřejných služeb zaměstnanosti, zejména dobře cílenými aktivními politikami trhu práce, jejichž cílem je usnadnění mobility v rámci trhu práce.

IRSKO

1. Vzhledem ke zhoršení situace na trhu s bydlením vystupňovaném finanční krizí se odhaduje, že se HDP v roce 2008 snížil na 2 % (ve srovnání s 6 % růstem v roce 2007). Irsko je navíc zvláště vystaveno nižším vyhlídkám na růst u jeho hlavních obchodních partnerů a očekává se, že se reálný HDP v roce 2009 dále sníží. Inflace, která dosáhla v polovině roku 2008 téměř 4 %, ke konci roku 2008 výrazně zpomalila a podle očekávání Komise v roce 2009 dále zvolní. Stav veřejných financí se zhoršil vzhledem ke značně sníženým daňovým příjmům, což bylo spojeno s korekcí situace na trhu s nemovitostmi a celkovou recesí. V roce 2008 dosahoval rozpočtový schodek 6 % HDP, což znamenalo obrat oproti donedávna dosahovaným mírným přebytkům, a hrozí nebezpečí, že se tento schodek bude následně značně zvyšovat. Salda zahraničního obchodu v posledních letech oslabila z důvodů ztráty nákladové konkurenceschopnosti a v roce 2008 Komise očekává schodek běžného účtu (přibližně 6 % HDP), přičemž tento schodek se v roce 2009 poněkud zmenší.
2. Podle současných odhadů trhu práce by se počet zaměstnaných měl v roce 2008 snížit a tento pokles bude pokračovat i v roce 2009. Odhaduje se, že míra nezaměstnanosti se v roce 2008 zvýšila na 6,5 %, a v roce 2009 se očekává její další růst. Průměrný počet žadatelů o podporu v nezaměstnanosti stoupl v roce 2008 ve srovnání s rokem 2007 o 40 %. Nezaměstnanosti jsou nejvíce ohroženi pracovníci ve stavebnictví, zejména mladí muži.
3. Irsko v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Kromě toho Irsko v reakci na hospodářský útlum nedávno přijalo opatření, včetně podpory odvětví bydlení a podpory příjmu nejzranitelnějších osob.
4. Komise posoudí opatření, která Irsko přijalo v reakci na hospodářský útlum v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy dohodnutém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Irsko pokračovalo v provádění svého národního programu reform. Byla přijata opatření na zvýšení dostupnosti zařízení péče o děti a zlepšení odborných znalostí. V tomto směru je třeba vyvinout další úsilí, zároveň se však připravuje předložení rámce pro dlouhodobou důchodovou politiku. Vývoj na trhu s bydlením měl na veřejné finance a růst HDP nepříznivější dopad, než se očekávalo.
6. Hlavní výzvy, kterým nyní Irsko čelí, pramení z následků rozmachu trhu s bydlením a finanční krize. Irské hospodářství se však také stalo zranitelnějším, protože jeho konkurenční pozice se postupně zhoršovala. Nyní je naléhavě nutné nalézt novou rovnováhu růstu a znovu obnovit konkurenceschopnost pomocí opatření zvyšujících růst produktivity a odpovídajících mzdových politik. Pro zajištění udržitelnosti je ve střednědobém horizontu potřebná další důchodová reforma. Protože se stav rozpočtu rovněž značně zhoršil, mělo by být prioritou obnovení fiskální udržitelnosti. Spolu s omezeným stanovením priorit veřejných výdajů a podporou reform, které posílí vyšší růst produktivity prostřednictvím rozšíření a zlepšení fyzického a lidského kapitálu, se tím zvýší přizpůsobivost irského hospodářství a schopnost postupně se vrátit ke střednědobému udržitelnému růstu. V této souvislosti je nutná silnější hospodářská soutěž, rovněž v oblasti maloobchodu. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Irsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reform. Zejména se Irsku doporučuje
  - postupně obnovit fiskální udržitelnost,
  - podpořit rychlé přizpůsobení směrem k udržitelnému střednědobému růstu prostřednictvím opatření na zvýšení produktivity, což pomůže obnovit konkurenceschopnost, a prostřednictvím odpovídajících mzdových politik.

ŘECKO

1. Růst HDP se v roce 2008 poněkud zpomalil a dosáhl hodnoty těsně pod 3 %, což způsobila především slábnoucí vnější poptávka. Komise očekává, že růst se v roce 2009 dále zpomalí v důsledku poklesu na trhu s bydlením a nižší míry investic. Inflace zvyšovaná růstem cen energie a potravin překročila v roce 2008 4 %, avšak očekává se, že se v roce 2009 její růst zpomalí. Rozpočtový schodek dosáhl v roce 2008 3,4 % HDP v důsledku snížení příjmů a v menší míře i v důsledku překročení výdajů. Předpokládá se, že hrubé zadlužení v roce 2008 činilo přibližně 94 % HDP. Běžný účet zaznamenal v roce 2008 schodek 13,4 % HDP. V roce 2009 však Komise očekává jeho snížení.
2. Zaměstnanost se v roce 2008 zvýšila, i když její růst se oproti předchozímu roku zpomalil. Očekává se, že namísto růstu bude v roce 2009 zaměstnanost klesat. Předpokládá se, že nezaměstnanost se v roce 2009 zvýší na 9 %. Očekává se, že finanční krize zasáhne především malé a střední podniky v důsledku zprísňení úvěrových podmínek. V odvětví stavebnictví a námořní dopravy jsou účinky krize pocíťovány již nyní.

3. Řecko v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu přijalo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Řecko dále v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámilo cílená opatření, mj. na podporu malých a středních podniků a hospodářsky zranitelných sociálních skupin.
4. Komise posoudí opatření, která Řecko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy dohodnutém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a povzbudit dlouhodobý růstový potenciál.
5. Řecko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Byla přijata řada opatření k reformě důchodového systému. Odchytky od plánované fiskální politiky v roce 2007 podtrhly potřebu pokračovat ve fiskální konsolidaci zahájené v roce 2004. Řecko zaměřilo chvályhodně svou politiku na reformování své veřejné správy, jejíž úspěch nyní závisí na účinné realizaci. Aby Řecko vyřešilo problémy na trhu práce, musí vyvinout větší politické úsilí, především pokud jde o aktivní politiku trhu práce a opatření k řešení problematiky nehlášené práce. Je třeba urychlit provádění reforem v oblasti vzdělávání a odborné přípravy.
6. Nepříznivé mezinárodní prostředí vyžaduje zvýšené úsilí o řešení makroekonomické nerovnováhy a strukturálních nedostatků řeckého hospodářství. Aby se zvýšila konkurenceschopnost a růstový potenciál, je nezbytné pokračovat v strukturálních reformách. Řecko se musí zaměřit především na provádění politik zaměřených na investování do lidského kapitálu, výzkumu a vývoje a inovací, zlepšení podnikatelského prostředí, včetně zavedení centrálních kontaktních míst, zvýšení efektivity veřejné správy a vytvoření udržitelného makroekonomického prostředí. Dalším významným aspektem obnovy konkurenceschopnosti je zajištění toho, aby vývoj mezd více odpovídal vývoji produktivity. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku dohodnutého Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Řecku, aby se zaměřilo na provádění strukturálních reforem. Zejména se Řecku doporučuje
  - usilovat o střednědobou fiskální konsolidaci a zlepšit účinnost primárních výdajů, urychlit probíhající reformy správy daní a rozpočtového procesu, snížit poměr veřejného dluhu k HDP a co nejdříve pokročit s prováděním důchodové reformy,
  - za účelem zlepšení konkurenceschopnosti a zajištění odpovídajícího vývoje nákladů na pracovní sílu přijmout opatření ke zvýšení hospodářské soutěže v oblasti svobodných povolání, provádět reformy v zájmu zvýšení investic do výzkumu a vývoje a efektivněji využívat strukturální fondy s cílem urychlit investiční projekty zaměřené na růst,
  - provést reformu veřejné správy vybudováním účinných regulačních a kontrolních kapacit a kapacit pro vymáhání práva, s důrazem na zjednodušení regulačního prostředí pro podnikání a občany, a omezením nadměrné byrokracie,
  - v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“ modernizovat právní předpisy na ochranu zaměstnanosti, snížit daňové a sociální zatížení pracovníků s nejnižšími mzdami, dále posilovat aktivní politiky v oblasti trhu práce a transformovat nehlášenou práci do formálního zaměstnání; a urychlit provádění reforem v oblasti vzdělávání a odborné přípravy, zvyšovat účast na celoživotním učení a podporovat přechod do zaměstnání, zejména pro mladé lidi.

ŠPANĚLSKO

1. Růst reálného HDP se ve Španělsku v roce 2008 výrazně zpomalil na 1,2 %. V roce 2009 se očekává další zpomalení. Tento vývoj je způsoben pokračujícím omezováním bytové výstavby a zhoršil se také v důsledku globální finanční krize a zpřísnění úvěrových podmínek, což vedlo k výraznému snížení domácí poptávky. Inflace se v roce 2008 výrazně zvýšila na 4,1 %, avšak očekává se, že bude podstatně zmírní. Schodek státního rozpočtu v roce 2008 dosáhl hodnoty 3,4 % HDP, což ve srovnání s rokem 2007 představuje zhoršení o více než 5 procentních bodů. Schodek běžného účtu dosáhl v roce 2008 téměř 9,5 %, i když Komise rovněž očekává, že se v roce 2009 zmírní.
2. Zaměstnanost se v roce 2008 snížila a bude se snižovat také v roce 2009, i když účast na trhu práce zůstala vysoká, a to zejména u žen. Míra nezaměstnanosti tak v roce 2008 přesáhla 11 % a v roce 2009 se očekává její další výrazné zvýšení na více než 16 %. Nejvíce jsou postiženi přistěhovalci, mladí a málo kvalifikovaní lidé, zejména muži ve věku od 25 do 54 let, a zvláště ohroženo je odvětví bytové výstavby a automobilový průmysl.

3. Španělsko v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Španělsko dále v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámilo opatření, mj. na podporu investic do veřejných prací, snadnějšího přístupu malých a středních podniků k financování a podporu nezaměstnaným.
4. Komise posoudí opatření, která Španělsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Španělsko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Pokroku bylo dosaženo v rámci agendy zaměřené na zlepšování právní úpravy, z hlediska zvyšování dostupnosti péče o děti, při řešení úkolů týkajících se fungování odvětví energetiky, zejména z hlediska propojení sítí se sousedními zeměmi.
6. Ve střednědobém horizontu je klíčovým úkolem pokračovat ve strukturálních reformách s cílem udržet potenciál růstu, napravit vysoký schodek běžného účtu a usnadnit restrukturalizaci bytového sektoru. Nejdůležitější z tohoto hlediska je úkol zlepšit konkurenceschopnost. Za tímto účelem patří k důležitým prioritám větší podpora inovací, posílení hospodářské soutěže, zejména v oblasti služeb, zlepšení regulace trhu s nájmem bydlení a zvýšení kvality lidského kapitálu cestou celoživotního učení a provedení reformy v oblasti vzdělávání. Dalším významným prvkem pro zvýšení konkurenceschopnosti je zajištění toho, aby v rámci sociálního dialogu vývoj mezd více odpovídal vývoji produktivity na úrovni podniků. Pokračující restrukturalizace veřejných výdajů ve prospěch položek zvyšujících produktivitu, např. ve prospěch výzkumu, vývoje a inovací, by pomohla udržet zaměstnanost a hospodářskou činnost. Posílení hospodářské soutěže v odvětví služeb by pomohlo udržet nízkou inflaci a zvýšit nákladovou konkurenceschopnost vývozu. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Španělsku, aby se zaměřilo na provádění strukturálních reforem. Zejména se Španělsku doporučuje
  - podpořit rychlý přechod do zaměstnání, a to další podporou mobility, zvyšováním kvalifikace a bojem proti segmentaci na trhu práce,
  - zajistit účinné provádění reforem v oblasti vzdělávání, i na regionální úrovni, jejichž hlavním cílem by mělo být omezení předčasného ukončování školní docházky a zvýšení počtu osob s ukončeným vyšším středním vzděláním, jakož i zajištění toho, aby se univerzity rychle přizpůsobily boloňskému procesu,
  - zvýšit konkurenceschopnost zlepšením hospodářské soutěže v oblasti služeb, včetně svobodných povolání, a v síťových odvětvích (přístavy, železnice, nákladní doprava, telekomunikace a elektroenergetika) a dále pokračovat ve zvyšování efektivity výzkumu a vývoje. V odvětví elektroenergetiky by Španělsko mělo pokračovat v rušení cel, aby se zajistilo, že nebude docházet k deformaci cen.

FRANCIE

1. Růst HDP ve Francii se v roce 2008 výrazně zpomalil na hodnotu 0,7 % především z důvodu slabé domácí poptávky. Zhoršující se hospodářské vyhlídky a přísnější úvěrové podmínky zpomalily růst kapitálových investic a investic do bydlení. Očekává se, že růst zůstane nízký i v roce 2009. Inflace se v roce 2008 zvýšila na 3,2 %, avšak v roce 2009 se její růst zpomalí. Schodek veřejných financí dosáhl v roce 2008 3,2 % HDP. Celkový hospodářský útlum má nepříznivý dopad na vývoz, což v roce 2008 přispělo k očekávanému zvýšení schodku běžného účtu na 3,8 % HDP, přičemž Komise předpokládá, že zvýšený schodek přetrvá i nadále.
2. Růst zaměstnanosti v roce 2008 téměř stagnoval a očekává se, že v roce 2009 dosáhne záporných hodnot. Nezaměstnanost zůstala v roce 2008 na úrovni přibližně 8 %, avšak v roce 2009 se očekává její zvýšení. Stávající hospodářský útlum začal významně ovlivňovat trh práce v průmyslovém sektoru, přičemž ztrátou pracovních míst byl postižen zejména automobilový průmysl.
3. Francie v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijala opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovala bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Francie dále v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámila opatření, mj. na podporu investic do infrastruktury, energetické účinnosti a výroby, malých a středních podniků a odvětví stavebnictví.

4. Komise posoudí opatření, která Francie přijala v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Francie pokračovala v provádění národního programu reforem. Jako součást komplexního programu reforem bylo přijato několik opatření, především v oblasti podpory malých a středních podniků, využívání informačních a komunikačních technologií, efektivita výzkumu a vývoje, environmentálních politik, maloobchodu a reforem trhu práce, zlepšování sociálního dialogu a plánování fiskální politiky ve střednědobém horizontu. Je třeba vyvinout další úsilí, aby se ve střednědobém horizontu zlepšila rozpočtová konsolidace, hospodářská soutěž v odvětvích energetiky a nákladní železniční dopravy a v regulovaných povoláních a aby se dále modernizovalo pracovní právo a rozšířily možnosti odborného vzdělávání.
6. Ze střednědobého hlediska bude pro Francii klíčovým úkolem pokračovat v modernizaci trhu práce, aby se zlepšilo jeho fungování a vyřešila jeho segmentace, a v dalším zlepšování celkového rámce pro hospodářskou soutěž v odvětví služeb a monitorování pokroku v maloobchodním sektoru. Tyto otázky je třeba řešit a zároveň je nutné přísně dodržovat vládou stanovený cíl nulového růstu státních výdajů. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Francii, aby se zaměřila na provádění strukturálních reforem. Zejména se Francii doporučuje
  - ve střednědobém horizontu zrychlit tempo rozpočtové konsolidace a snižování dluhu dodržováním výdajových cílů a zejména dodržovat nulový růst státních výdajů. Zároveň by se měl dále zlepšovat důchodový systém, aby se zajistila dlouhodobá udržitelnost veřejných financí,
  - dále zlepšovat celkový rámec hospodářské soutěže, zejména s důrazem na síťová odvětví (plyn, elektrina a nákladní doprava), s dalším uvolňováním restriktivních pravidel v regulovaných řemeslech a profesích, zejména ve službách, a efektivnějším využíváním pravomocí orgánů v oblasti hospodářské soutěže a regulačního orgánu v sektoru železnic,
  - v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“ dále modernizovat trh práce s cílem omezit jeho segmentaci mezi druhy smluvních zaměstnání a podporovat vstup na trh práce a mobilitu v jeho rámci, jakož i zlepšovat příležitosti v oblasti celoživotního učení, aby byly lépe sladěny s potřebami trhu práce.

ITÁLIE

1. Hospodářský růst Itálie se v roce 2008 podle odhadů snížil o 0,6 %. Vysoká inflace, negativní sociální dopady a zvyšující se nejistota zbrzdily soukromou spotřebu, zatímco snižující se poptávka a přísnější podmínky financování vedly ke snížení investic. Zhoršující se nákladová konkurenceschopnost a nižší celosvětová poptávka zasáhly rovněž export. Komise předpokládá, že HDP se v roce 2009 sníží o další 2 %. Inflace dosáhla nejvyšší hodnoty ve třetím čtvrtletí roku 2008 a očekává se její zmírnění. Rozpočtový schodek, který v roce 2007 klesl na 1,6 % HDP, se nyní opět zvyšuje. Předpokládá se, že hrubé zadlužení v roce 2008 překročilo 105 % HDP a v letech 2009 a 2010 se bude dále zvyšovat. Komise očekává, že schodek běžného účtu v roce 2008 přesáhne 2 % HDP, avšak měl by se v letech 2009 a 2010 stabilizovat.
2. Zatímco růst zaměstnanosti zřejmě zůstane v roce 2008 mírně pozitivní, předpokládá se, že v roce 2009 bude negativní. Jelikož nárůst počtu pracovních sil převyšuje růst zaměstnanosti, míra nezaměstnanosti se v roce 2008 poprvé za deset let zvýšila a tento negativní trend bude zřejmě pokračovat i v roce 2009. Mezi skupiny, které budou pravděpodobně nejvíce postiženy krizí, patří málo kvalifikovaní lidé a pracovníci s nestandardními smlouvami.
3. Itálie v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijala opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovala bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Itálie dále v reakci na hospodářský útlum přijala opatření zaměřená na udržení spotřeby soukromého sektoru, především na podporu domácností s nízkými příjmy a investic.
4. Komise posoudí opatření, která Itálie přijala v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.

5. Itálie pokračovala s prováděním svého národního programu reforem. Pokrok je nejlépe viditelný v oblasti fiskální úpravy. Byla přijata některá opatření v zájmu zlepšení podnikatelského prostředí, zejména zrušením řady nadbytečných zákonů a zlepšením efektivit veřejné správy. Byl stanoven cíl pro snížení administrativní zátěže podnikatelů o 25 % do roku 2012 a dokončuje se projekt na měření zatížení. Byly podniknuty první kroky k zavedení přístupu založeném na principu „flexikurity“ a nezbyvá než čekat, jaký dopad budou mít nová opatření v oblasti vzdělávání a výzkumu. Je třeba vyvinout další úsilí s cílem dále posilovat hospodářskou soutěž.
6. Italské hospodářství je několik let bržděno pomalým růstem produktivity a úrovní veřejného zadlužení trvale převyšující HDP, ačkoli zadlužení podnikatelského sektoru a sektoru domácností je poměrně nízké. Veřejné zadlužení zatěžuje fiskální udržitelnost. Klíčové politiky nezbytné k řešení problému produktivity zahrnují dalekosáhlé strukturální reformy, např. posílení rámce pro hospodářskou soutěž, další zlepšení podnikatelského prostředí omezením nadměrné byrokracie na všech správních úrovních, zlepšení fungování trhu práce a podpora výzkumu a vývoje. Velkou pozornost je třeba věnovat rozvoji lidského kapitálu a také by měl být lépe využíván nevyužitý potenciál pracovních sil, zejména na jihu země. Dalším důležitým aspektem obnovení konkurenceschopnosti je zajištění toho, aby vývoj mezd odpovídal růstu produktivity, a to cestou další decentralizace mechanismu stanovování mezd. Aby se navázalo na rozpočtové reformy provedené v červenci roku 2008, je ze střednědobého hlediska důležité zachovat trvale udržitelný vývoj veřejných financí s cílem vytvořit příznivější podmínky pro investice a vytvořit prostor k posílení výdajů na lidský kapitál a infrastrukturu. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Itálii, aby se zaměřila na provádění strukturálních reforem. Zejména se Itálii doporučuje
  - usilovat o fiskální konsolidaci ve střednědobém horizontu s cílem zlepšit udržitelnost veřejných financí, zejména omezením růstu běžných primárních výdajů a současným zvýšením efektivit výdajů, a na podporu tohoto cíle rozvíjet rámec budoucího fiskálního federalismu,
  - dále pokračovat v úsilí a případně jej zvýšit s cílem: zavést a prosazovat komplexní reformy pro posílení hospodářské soutěže na trzích výrobků a služeb, zjednodušit legislativu a snížit administrativní zátěž na všech správních úrovních a reformovat veřejnou správu, a tím zvýšit její produktivitu,
  - v rámci přístupu „flexikurity“ a za účelem snížení regionálních rozdílů zajistit účinné fungování služeb v oblasti zaměstnanosti, podporovat celoživotní učení, pokračovat v přerozdělování sociálních výdajů v rámci omezení veřejných financí tak, aby byl postupně vytvořen souhrnný systém dávek v nezaměstnanosti, a dále bojovat proti nehlášené práci; zlepšovat efektivitu, výsledky a normy vzdělávacího systému.

KYPR

1. Růst reálného HDP se v roce 2008 jen mírně zpomalil na 3,6 %, jelikož domácí poptávka a především spotřeba soukromého sektoru nadále výrazně rostly. Komise očekává, že v roce 2009 se růst dále zpomalí zhruba na úroveň 1 %, zejména v důsledku dopadu, jaký bude mít slabší hospodářská činnost hlavních obchodních partnerů Kypru na cestovní ruch a zahraniční poptávku po bydlení. Rostoucí zadlužení domácností a nejisté prostředí zřejmě rovněž utlumí spotřebu soukromého sektoru. Míra inflace 4,4 % v roce 2008 byla oproti roku 2007 dvojnásobná, především z důvodu vyšších cen dovážených potravin a ropy. V roce 2009 však Komise očekává její snížení na 2 %. Předpokládá se, že státní rozpočet dosáhne v roce 2008 přebytku ve výši 1 % HDP. Nižší vnější poptávka, nižší příjmy z cestovního ruchu, podstatně vyšší ceny ropy a komodit a zvýšení nominálních mezd měly vliv na konkurenceschopnost kyprského hospodářství a zvýšily schodek běžného účtu v roce 2008 na více než 13 % HDP. V roce 2009 se očekává jeho snížení na 12 %. Je třeba znovu dosáhnout konkurenceschopnosti pomocí opatření na posílení růstu produktivity a odpovídajícího vývoje nákladů na pracovní sílu.
2. Současné odhady týkající se trhu práce ukazují, že růst zaměstnanosti se v roce 2008 pohyboval kolem 2 % a míra nezaměstnanosti zůstala na úrovni kolem 4 %. Růst zaměstnanosti se má během roku 2009 zpomalit, což povede ke zvýšení nezaměstnanosti na úroveň kolem 5 %. Současný vývoj na trhu práce naznačuje, že dopady krize pravděpodobně nejvíce postihnou odvětví cestovního ruchu a stavebnictví, v nichž jsou z velké části zaměstnány zahraniční pracovní síly s nízkou kvalifikací.
3. V reakci na hospodářský útlum Kypr nedávno oznámil opatření, zahrnující podporu domácností s nízkými příjmy a půjčky na nízkonákladové bydlení. Byla rovněž oznámena opatření zajišťující podporu odvětvím stavebnictví a cestovního ruchu, včetně kroků na urychlení postupů v zájmu podpory provádění projektů v oblasti infrastruktury.
4. Komise posoudí opatření, která Kypr přijal v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.

5. Kypr pokračoval v provádění národního programu reforem. Kypr dosáhl v roce 2008 dobrých výsledků díky mikroekonomickým politikám zaměřeným na rozvoj informační společnosti a na vytvoření podmínek pro udržitelný růst, jakož i díky komplexním politikám v oblasti sociálního začleňování. Poslanecké sněmovně byla předložena ke schválení opatření, která mají pomoci zajistit dlouhodobou fiskální udržitelnost, zejména v oblasti důchodů. Pro doplnění je třeba přijmout další opatření zaměřená na reformu systému zdravotní péče. S ohledem na zaměření hospodářství a vzhledem k tomu, že většinu podniků tvoří mikropodniky, jsou na Kypru podporována další opatření v zájmu zlepšení v oblasti inovací spíše než v oblasti výzkumu a vývoje. Je uskutečňována strategie celoživotního učení a současně by měla být prováděna další opatření v zájmu reformy středního technického a odborného vzdělávání a učňovského školství. V mikroekonomické oblasti pomohla některá nová opatření vyřešit nedostatečnou hospodářskou soutěž v oblasti svobodných povolání.
6. Kyperské hospodářství se vyznačuje vysokým stupněm specializace obchodu, což ve spojení s otevřeností země zvyšuje jeho citlivost vůči vnějším otřesům. Probíhající přechod k diverzifikovanějšímu hospodářství založenému na inovacích je důležitý pro zvýšení odolnosti vůči konkurenci ze zemí s nižšími výrobními náklady. Je třeba vyvinout úsilí o zvýšení produktivity práce cestou investic do znalostí nových technologií, dovedností, podnikatelského prostředí a inovací. Významným politickým úkolem bude zlepšení konkurenceschopnosti země. Vzhledem k poměrně vysoké vnější nerovnováze bude důležité zintenzívnit strukturální reformy, které zvýší růst produktivity a uvedou mzdy do souladu s produktivitou. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Kypru, aby se zaměřil na provádění strukturálních reforem. Zejména se Kypru doporučuje
  - pokračovat v úsilí o rozšíření příležitostí k celoživotnímu učení, zejména pro málo kvalifikované, nezaměstnané a znevýhodněné skupiny, a to dalším prováděním opatření v rámci přijaté národní strategie v oblasti celoživotního učení, která zahrnuje reformu odborného vzdělávání, vzdělávání, odborné přípravy a nový moderní učňovský program.

LOTYŠSKO

1. Podle Komise se růst HDP Lotyšska v roce 2008 prudce snížil z více než 10 % v roce 2007 na předpokládanou úroveň kolem 2 %. Špatná hospodářská situace a finanční krize omezily dostupnost úvěrů a vedly ke snížení spotřeby soukromého sektoru a trhu s bydlením. Postiženy byly především investice a předpokládá se, že se v roce 2008 snížily přibližně o 9 %. HDP se bude po určitou dobu dále výrazně snižovat. Inflace se v roce 2008 zvýšila na 15,3 %, avšak v roce 2009 se sníží. Hluboká recese bude mít negativní vliv na saldo veřejných financí, které má podle Komise v roce 2008 dosáhnout schodku ve výši 3,5 % HDP. Klesající domácí poptávka přispěla ke vzniku velké vnější nerovnováhy. Dovož se v roce 2008 výrazně snížil, což přispělo ke snížení schodku běžného účtu na přibližně 15 % HDP.
2. Zaměstnanost se v roce 2009 výrazně sníží. Nezaměstnanost nyní narůstá a předpokládá se, že v porovnání s rokem 2008, kdy dosáhla 6,5 %, se výrazně zvýší. Ztráta zaměstnání dosud nejvíce postihla pracovníky s nízkou kvalifikací z odvětví stavebnictví a maloobchodu, avšak stále častěji jsou dotčeny také ostatní skupiny. Postižena bude pravděpodobně také řada znevýhodněných skupin a mladých lidí, což zvrátí pokrok, kterého bylo v nedávné minulosti dosaženo v oblasti zaměstnávání osob z těchto skupin.
3. V reakci na finanční krizi a s mezinárodní finanční pomocí, která byla dohodnuta v prosinci 2008, přijalo Lotyšsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makrofinanční stabilitu. Během roku 2008 se ukázalo, že Lotyšsko zřejmě zažije výrazný a déletrvající útlum. Tlaky, které se nakumulovaly na lotyšském kapitálovém a finančním trhu a v jeho bankovním systému, vedly k tomu, že úřady uznaly naléhavou potřebu mezinárodní finanční pomoci. V této souvislosti přijal lotyšský parlament dne 12. prosince 2008 program hospodářské stabilizace a oživení růstu, který by měl pomoci zachovat domácí a mezinárodní důvěru ve finanční systém, přímo i nepřímo přispět k tomu, že se prostřednictvím snížení nákladů na mzdy ve veřejném sektoru jakožto klíčového prvku přísnější fiskální politiky podaří zastavit a zvrátit zhoršující se trend v konkurenceschopnosti nákladů a inflační tlak, a posílit růstový potenciál hospodářství celou řadou strukturálních reforem.
4. Komise posoudí opatření, která Lotyšsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. Lotyšsko by v této souvislosti mělo respektovat cíle veřejných financí stanovené v jeho programu stabilizace hospodářství, urychleně řešit makroekonomickou nerovnováhu a plně provádět své memorandum platební bilance. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.

5. Lotyšsko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Vláda omezila plánované výdaje a navrhla opatření k omezení růstu mezd ve veřejném sektoru. Byla přijata opatření ke zlepšení výsledků v oblasti výzkumu a vývoje. Byla přijata významná opatření, aby se ve střednědobém horizontu zvýšila nabídka pracovních míst, avšak je třeba vyvinout větší úsilí o vývoj strategie celoživotního učení. Regulační prostředí se dále zlepšovalo. Určitého pokroku bylo rovněž dosaženo při zlepšování dostupnosti péče o děti.
6. Pro Lotyšsko je bezprostřední hospodářskopolitickou výzvou zajištění makrofinanční stability, neboť existuje riziko výrazného a dlouhotrvajícího útlumu. Investice zvyšující produktivitu v oblasti výzkumu, vývoje, inovací a vzdělávání musí ve střednědobém horizontu usnadnit přechod od odvětví řízených domácí poptávkou k odvětvím s dobrým odbytem. Je nezbytně nutné provést strukturální reformy, aby se posílila flexibilita trhu práce a podpořila mobilita v jeho rámci, především prostřednictvím účinnější aktivace a odborného vzdělávání. Mzdová politika ve veřejném sektoru by měla dát správný podnět k mzdové zdrženlivosti v soukromém sektoru, aby se přispělo ke snížení inflace a aby se zachovala nákladová konkurenceschopnost vývozu. Včasné a rozhodné provádění programů strukturálních fondů kladně ovlivní posilování nabídkového potenciálu hospodářství, podpoří zaměstnanost a zajistí podnikům přístup k financování. Zásadní je zachovat správné kapacity k provádění programů. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Lotyšsku, aby se zaměřilo na provádění strukturálních reforem. Zejména se Lotyšsku doporučuje
  - provádět restriktivní fiskální politiku, v rámci níž jsou výdaje pečlivě prioritizovány a daňová a výdajová opatření jsou zaměřována na posilování nabídkového potenciálu hospodářství; to by mělo být podpořeno přijetím silného střednědobého fiskálního rámce s pevnými výdajovými stropy,
  - podpořit umírněnost v oblasti mezd ve veřejném a soukromém sektoru s cílem snížení inflace a zlepšení konkurenceschopnosti,
  - v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“ zintenzívnit úsilí o zvýšení nabídky pracovních sil a produktivity práce: posílením aktivizačních opatření a zvýšením schopnosti systémů vzdělávání a odborné přípravy reagovat na potřeby trhu práce, včetně provádění soudržné strategie celoživotního učení,
  - lépe integrovat politiky v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zejména prostřednictvím partnerství mezi klíčovými soukromými a veřejnými subjekty a prostřednictvím dalších pobídek pro investice ze soukromého sektoru.

LITVA

1. Komise odhaduje, že se HDP v roce 2008 zvýšil o 3,4 %, což je mnohem méně než v roce 2007 (8,9 %). S korekcí situace na trhu s bydlením se omezily investice. Přísnější úvěrová omezení, nižší reálné příjmy a pokles důvěry mezi podniky a spotřebiteli pravděpodobně v roce 2009 oslabí domácí poptávku. Inflace, posilovaná vysokými cenami komodit a domácími tlaky na růst mezd, v roce 2008 dosáhla 11,1 %. Vzhledem ke zhoršení světové hospodářské situace a dodatečným výdajům se schodek veřejných financí zvýšil. Komise předpokládá, že schodek dosáhl v roce 2008 úrovně kolem 3 % a že tomu tak bude rovněž v roce 2009 vzhledem k tomu, že byla přijata řada úsporných opatření. Významný nárůst mezd zřejmě narušil vnější konkurenceschopnost, což by spolu se slabou vnější poptávkou mělo v roce 2009 snížit růst vývozu. V příštích letech se však očekává zpomalení růstu nominálních mezd. Nižší domácí poptávka navíc zřejmě oslabí růst dovozu, což by vedlo ke snížení schodku běžného účtu, který byl v roce 2008 předpokládán ve výši 12,6 % HDP. V budoucnosti je třeba se připravit na dopad, který na potenciální HDP a domácí ceny energií bude mít dohodnuté uzavření jaderné elektrárny Ignalina v roce 2010.
2. Současné údaje týkající se trhu práce naznačují, že v roce 2008 růst zaměstnanosti dosáhl záporných hodnot, a předpokládá se, že nezaměstnanost překročila 5 %. Rozsáhlé propouštění zaměstnanců je stále častější, což pocítují především méně kvalifikovaní lidé, mladí lidé s nízkou kvalifikací, obyvatelé venkova a starší pracovníci. Regionální rozdíly v míře nezaměstnanosti se mohou dále prohlubovat.
3. Dne 9. prosince 2008 přijala nově zvolená vláda protikrizový vládní program, v němž oznámila řadu fiskálních opatření zaměřených na řešení makroekonomické nerovnováhy v zemi a snížení celkového schodku veřejných financí od roku 2009.
4. Komise posoudí opatření, která Litva přijala v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily sloučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. V této souvislosti by Litva měla dodržet cíle veřejných financí stanovené v protikrizovém programu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.

5. Litva pokračovala v provádění národního programu reforem. Byla přijata řada opatření ke zlepšení zaměstnatelnosti mladých lidí a poskytování odborné přípravy pro podnikání. Většího úsilí je zapotřebí při řešení klíčových politických oblastí s cílem zlepšit makrofinanční stabilitu a snížit inflaci. Kromě toho bude třeba další podpory k povzbuzení přímých zahraničních investic, zlepšení výsledků v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, právního prostředí, rozšíření poskytování péče o děti a zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
6. Vysoký hospodářský růst a emigrace způsobily napětí na trhu práce a vedly ke zvýšení nákladů na pracovní síly, což mělo negativní dopad na konkurenceschopnost Litvy. Současné zpomalení hospodářského růstu však povede ke zvýšení nezaměstnanosti a aktivní politika trhu práce tak bude mít klíčový význam. Nejnáléhavější výzvou však zůstává snížení značné makroekonomické nerovnováhy. V zájmu potlačení inflace a zastavení zhoršování konkurenceschopnosti však musí být mzdový vývoj těsněji spjat s produktivitou. V souladu s obecnou úspornou politikou na straně výdajů již byla zavedena určitá opatření potlačující růst mezd ve veřejném sektoru. Podnikatelské prostředí by mělo být zlepšeno a měla by být posílena správní kapacita. Kromě toho je třeba posílit růst produktivity zlepšováním dovedností a dosahováním lepších výsledků v oblasti inovací, mj. také zvýšením přitažlivosti pro přímé zahraniční investice. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Litvě, aby se zaměřila na provádění strukturálních reforem. Zejména se Litvě doporučuje
  - na základě rozpočtu na rok 2009 posilovat makroekonomickou stabilitu uplatňováním restriktivní fiskální politiky, v jejímž rámci bude přednostně věnována pozornost výdajům,
  - zachovat vnější konkurenceschopnost tím, že mzdový vývoj bude důsledněji sladěn se zvyšováním produktivity, a to i na odvětvové úrovni,
  - podporovat hospodářskou činnost prostřednictvím urychleného provádění programů EU financovaných ze strukturálních fondů EU a zajistit, aby provádění strukturální reformy systému výzkumu, vývoje a inovací bylo i nadále prioritou spojenou s dostatečným finančním závazkem, se zvláštním zaměřením na lidské zdroje v oblasti výzkumu a vývoje a širší podporou podniků v inovačních procesech,
  - zintenzívnit úsilí o reformu systémů vzdělávání a odborné přípravy k zajištění jejich kvality a významu pro potřeby trhu práce a podporu celoživotního učení především pro starší pracovníky.

LUCSEMBURSKO

1. Růst HDP se v roce 2008 zpomalil na přibližně 1 %, což je mnohem méně než v roce 2007 (5,2 %), neboť se začal projevovat dopad útlumu v mezinárodní ekonomice. Toto zpomalení má pokračovat i v roce 2009. Tento vývoj byl způsoben nižší vnější poptávkou a snížením soukromých investic. Inflace se v roce 2008 zvýšila na více než 4 % v důsledku rostoucích cen energie a potravin, avšak v roce 2009 se očekává její snížení. Zpomalení hospodářského růstu pravděpodobně snížilo rozpočtový přebytek v roce 2008 na 3 % HDP. Podle Komise by Lucembursko mělo za rok 2008 vykázat přebytek běžného účtu přesahující 8 % HDP, což se v roce 2009 pravděpodobně poněkud sníží.
2. Zaměstnanost v roce 2008 nadále rostla a míra nezaměstnanosti zůstala na úrovni 4,1 %. Očekává se, že v roce 2009 bude situace méně příznivá, růst zaměstnanosti se zpomalí a nezaměstnanost se zvýší. Lucembursko bude čelit výzvám vyvolaným současnou krizí, která by mohla ovlivnit finanční sektor, dopravu a ocelářský průmysl, jakož i podniky spojené s automobilovým průmyslem.
3. Lucembursko v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Kromě toho Lucembursko v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámilo opatření, např. snížení daní právnických osob a podporu domácností s nižšími příjmy.
4. Komise posoudí opatření, která Lucembursko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu.
5. Lucembursko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Země dosáhla určitého pokroku při zvyšování míry zaměstnanosti starších pracovníků, snižování počtu žáků, kteří opouštějí školu předčasně, odstraňování umělých překážek v systému vzdělávání a při zvyšování přitažlivosti podnikatelského prostředí. Je třeba přijmout další opatření k řešení těchto základních výzev.

6. Jelikož finanční sektor představuje více než čtvrtinu HDP, mohla by současná finanční krize tuto zemi výrazně ovlivnit. Poměrně rychlý růst nákladů na pracovní sílu by kromě toho mohl mít negativní dopad na konkurenceschopnost. Toto zhoršování situace by mohlo pokračovat i v následujících letech, neboť se předpokládá, že se produktivita v letech 2008 a 2009 sníží. V dlouhodobější perspektivě je třeba provést reformu důchodového systému, aby se zajistila jeho dlouhodobá udržitelnost. Míra zaměstnanosti místních obyvatel zůstává pod evropským průměrem, přičemž míra zaměstnanosti starších pracovníků je obzvláště nízká. Lucembursko rovněž musí dále zvyšovat přitažlivost podnikatelského prostředí. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.

MAĎARSKO

1. Růst HDP, poté co v roce 2007 prudce poklesl na 1,1 % (především v důsledku provádění programu fiskální úpravy, který byl zahájen v polovině roku 2006), se v roce 2008 navzdory významné zemědělské produkci zpomalil na 0,9 %. Výrazný hospodářský útlum se však očekává v souvislosti s prudce se zhoršujícím vnějším prostředím. Finanční krize měla zvlášť silné nepříznivé účinky na maďarské finanční a devizové trhy, což vedlo k dočasnému zmrazení trhu s vládními dluhopisy, výraznému poklesu na trhu s cennými papíry a silnému znehodnocení měny. Inflace v roce 2008 překročila 6 %, avšak od poloviny roku 2007 byl trend klesající a také nadále by měla klesat. Nehledě na tento útlum předpokládá Komise v roce 2008 snížení rozpočtového schodku na 3,3 % HDP, přičemž příslušné orgány plánují další úpravy. Schodek běžného účtu se v roce 2008 poněkud zvýšil na 7 % HDP.
2. Zaměstnanost se v roce 2008 snížila o 1 % a tento trend bude pokračovat i v roce 2009. Míra nezaměstnanosti, která v roce 2008 dosáhla 7,7 %, se bude nadále zvyšovat. Vzhledem k intenzitě hospodářského útlumu nemusí být nezaměstnanost omezena pouze na málo kvalifikované či znevýhodněné skupiny nebo zeměpisné oblasti.
3. V souvislosti s půjčkou Společenství na podporu platební bilance s cílem podpořit reakci Maďarska na otřesy na finančních trzích podepsaly příslušné orgány dne 19. listopadu 2008 memorandum o porozumění, v němž jsou stanoveny hospodářskopolitické podmínky spojené s jejím čerpáním, týkající se především fiskální konsolidace a reformy fiskálního řízení.
4. Komise posoudí opatření, která Maďarsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. V této souvislosti by Maďarsko mělo plně provádět své memorandum o platební bilanci. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Maďarsko pokračovalo v provádění národního programu reforem. Fiskální politika v roce 2008 pravděpodobně opět dosáhne lepší úrovně konsolidace, než se očekávalo. Je třeba vynaložit dodatečné úsilí v oblasti strukturálních reforem a reforem na trhu práce. Strukturální fondy hrají klíčovou úlohu při provádění národního programu reforem a jejich provádění probíhá uspokojivě. Po otřesech na finančním trhu maďarské orgány přijaly řadu opatření na posílení důvěry trhu, včetně urychlení snížení schodku, posílení fiskálního řízení a posílení regulace a dohledu ve finančním sektoru.
6. Politickým úkolem Maďarska je zmírnit negativní dopad finanční krize a zároveň zachovat fiskální stabilitu a podpořit důvěryhodnost hospodářské politiky. Za tímto účelem by se mělo předejít dalšímu zhoršování vnější konkurenceschopnosti tím, že se zajistí, aby zvyšování mezd zůstalo v souladu s produktivitou. Ve střednědobém horizontu je prvořadé úsilí o zlepšení makroekonomické a fiskální stability. To si vyžaduje zvyšování efektivity ve veřejném sektoru a ve zdravotnictví a zlepšování fungování trhu práce, zejména pokračováním reformy systému sociální ochrany tak, aby se vyplácelo být zaměstnaný. Navzdory určitému pokroku dosaženému od poloviny roku 2006 lze ve veřejném sektoru dosáhnout dalších úspor v oblasti efektivity. Celková míra zaměstnanosti v Maďarsku (57,3 %) byla v roce 2007 třetí nejnižší v EU, přičemž účast mladých lidí a starších osob a jiných znevýhodněných skupin byla obzvláště nízká. Schopnost systému vzdělávání a odborné přípravy reagovat na potřeby trhu práce se musí dále rozvíjet, aby se účinně omezoval problém nesouladu mezi kvalifikační pracovní silou a potřebami trhu práce. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Maďarsku, aby se zaměřilo na provádění strukturálních reforem. Zejména se Maďarsku doporučuje
— navázat na značný pokrok, kterého bylo dosaženo při fiskální konsolidaci, a provádět nezbytná opatření k zajištění trvalého snížení schodku veřejných financí a míry veřejného zadlužení, k čemuž je potřebná silnější kontrola na výdajové straně rozpočtu,

- pokračovat v reformě veřejné správy, systému zdravotní péče, důchodového systému a systému vzdělávání v zájmu zajištění dlouhodobé fiskální udržitelnosti a zlepšení ekonomické účinnosti. To by mělo zahrnovat kroky vedoucí k dalšímu zvýšení věkové hranice pro odchod do důchodu, k důslednému provádění přijaté reformy systému invalidních důchodu a k další restrukturalizaci zdravotní péče,
- dále posilovat a lépe zaměřit aktivní politiku trhu práce na zlepšení situace na trhu práce, zejména situace znevýhodněných skupin a situace v různých zeměpisných oblastech,
- pokračovat v modernizaci úrovně kvalifikace, rovněž zvyšováním účasti dospělých na celoživotním učení; dále zvyšovat schopnost systémů vzdělávání a odborné přípravy reagovat na potřeby trhu práce a zajistit přístup k vysoce kvalitnímu vzdělání a odborné přípravě pro všechny.

MALTA

1. Komise očekává, že se růst HDP v roce 2008 zpomalil na 2,1 %, v porovnání s růstem 3,9 % v roce 2007. Očekává se, že růst HDP bude v roce 2009 ještě nižší. Inflace se v říjnu roku 2008 zvýšila na 5,7 %, což bylo vyvoláno vyššími mezinárodními cenami potravin a ropy a potenciálně zesíleno slabou domácí hospodářskou soutěží a vysokou závislostí na dovozu energie. Fiskální situace se v roce 2008 zhoršila a rozpočtový schodek se zvýšil na 3,5 % HDP. Slabší celosvětová poptávka vedla ke zvýšení schodku běžného účtu.
2. Růst zaměstnanosti se v roce 2008 zpomalil a tento trend bude se zpomalujícím tempem hospodářské aktivity podle všeho pokračovat i v roce 2009. Zaměstnanost žen se v roce 2007 poněkud zvýšila, avšak s mírou 36,9 % zůstává nejnižší v EU. Míra zaměstnanosti mezi staršími pracovníky v roce 2007 dokonce klesla (na 28,3 %). Nezaměstnanost se v roce 2008 pravděpodobně zvýší z 6,5 % na vyšší míru a nejvíce se dotkne pracovníků s nízkou kvalifikací ze zpracovatelského průmyslu a odvětví cestovního ruchu, i když mohou být stále více ohrožena další odvětví.
3. Malta v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámila opatření, např. zvýšení investic do infrastruktury, životního prostředí a cestovního ruchu a snížení daní pro domácnosti.
4. Komise posoudí opatření, která Malta přijala v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Malta pokračovala v provádění svého národního programu reform. Pokroku bylo dosaženo při řešení otázek hospodářské soutěže a reformě trhu práce. Pozitivní iniciativy v roce 2008 zahrnují významné kroky směřující k privatizaci loděnic, zavedení integrovaného přístupu „flexikurity“ a stanovení cíle zaměřeného na snižování administrativní zátěže. Je třeba přijmout dodatečná opatření ke zlepšení udržitelnosti systému zdravotní péče, podnikatelského prostředí a diverzifikace energetických zdrojů. Pokud jde o provádění rozpočtové konsolidace v roce 2008, pokrok se zpomalil.
6. Malta je silně závislá na dovozu energie, přírodních zdrojů, výrobních vstupů a spotřebního zboží. Páteří hospodářského rozvoje Malty jsou její lidské zdroje, v rámci nichž jsou nutná zlepšení, pokud jde o celoživotní učení mezi pracovníky s nižší kvalifikací a další omezování předčasného opouštění vzdělávacího systému. V důsledku malé velikosti hospodářství je otázka hospodářské soutěže zejména důležitá a vyžaduje zlepšení podnikatelského prostředí. Efektivnější využívání veřejných financí vyžaduje další reformu systému zdravotní péče. Ačkoli Malta uskutečňuje diverzifikaci své hospodářské základny, je třeba dosáhnout dalšího pokroku, aby se vyřešila stávající hluboká závislost na cestovním ruchu a výrobě elektroniky. Výzva, kterou představuje zajištění konkurenceschopnosti, vyžaduje provedení dalších strukturálních reform, které posílí produktivitu a růst mezd odpovídající zvyšování produktivity. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. Na základě hodnocení dosaženého pokroku, které provedla Komise, Rada doporučuje Maltě, aby se zaměřila na provádění strukturálních reform. Zejména se Maltě doporučuje
  - posílit hospodářskou soutěž s ohledem na snižování inflace a zachování konkurenceschopnosti, zejména omezením státních podpor, jejich přesměrováním na horizontální cíle a posílením úřadu pro hospodářskou soutěž,
  - zvýšit úsilí o přivedení většího počtu osob, zejména žen a starších pracovníků, na trh práce, mj. cestou podporování péče o děti; zintenzívnit úsilí o řešení problému nehlášené práce a podpořit účast na trhu práce, včetně změny systému dávek za účelem zvýšení motivace k účasti na trhu práce.

NIZOZEMSKO

1. V roce 2008 zpomalil růst reálného HDP v Nizozemsku z úrovně 3,5 % dosažené v roce 2007 na 1,9 %. V roce 2009 se očekává další snížení růstu v důsledku celkového hospodářského útlumu, klesajících investic a výrazného zpomalení soukromé spotřeby. V důsledku dřívějšího růstu cen potravin a energie dosáhla inflace v roce 2008 hodnoty 2,2 %. Přebytek rozpočtu se v roce 2008 zvýšil na 1,1 % HDP. Komise však očekává, že se přebytek promění v rozpočtový schodek, a to ve výši 1,4 % v roce 2009 a 2,7 % v roce 2010. Navzdory celkovému hospodářskému útlumu se očekává, že Nizozemsko bude mít v roce 2008 přebytek běžného účtu převyšující 8 % HDP a v roce 2009 jeho úroveň pravděpodobně klesne na 6,5 %.
2. Růst zaměstnanosti ve výši téměř 2 % v roce 2008 pokračoval, avšak očekává se, že v roce 2009 dojde k poklesu. Nezaměstnanost v roce 2008 se tedy snížila, avšak v roce 2009 se očekává její nárůst. Zaměstnavatelé se proto doposud neradi uchýlovali k propouštění, jelikož se obávají, že jakmile dojde k oživení hospodářství, nebudou schopni nalézt kvalifikovanou pracovní sílu. Nejvíce bude pravděpodobně postížen průmysl a finančnictví.
3. Nizozemsko v reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Kromě toho Nizozemsko nedávno ve své reakci na hospodářský útlum oznámilo opatření zahrnující snížení daně z příjmu právnických osob pro malé a střední podniky, snížení příspěvků na sociální zabezpečení pro pracovníky či zkrácení pracovní doby a přijalo další opatření ke zlepšení přístupu k financování, a to jak pro malé a střední podniky, tak i pro větší společnosti.
4. Komise posoudí opatření, která Nizozemsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podporovat přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Nizozemsko pokračovalo v provádění svého národního programu reform. Byla přijata opatření na zvýšení nabídky pracovní síly. Je však potřeba se dále zasazovat o to, aby se zvýšil celkový počet odpracovaných hodin. I přes stagnující výdaje na výzkum a vývoj bylo dosaženo pokroku při zvyšování soudržnosti balíčku politických opatření vytvořením nových řídicích struktur a zavedením ucelené strategie pro výzkum a vývoj a inovace, jakož i zjednodušením balíčku inovačních politik.
6. Zvýšení celkového počtu odpracovaných hodin a lepší výsledky v oblasti vývoje a výzkumu a inovací napomohou zachovat silnou výkonnost hospodářství i v budoucnu. Výzvu představuje převedení dlouhodobé strategie pro výzkum a vývoj a inovace na soubor ucelených a účinných politických opatření ke stimulaci výdajů na výzkum a vývoj v soukromém sektoru. V souvislosti se stárnutím obyvatelstva a z toho vyplývajícím snížením nabídky pracovní síly bude potřeba zajistit udržitelnost veřejných financí. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Nizozemsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reform. Zejména se Nizozemsku doporučuje
  - vypracovat další opatření, včetně podpory mobility v rámci trhu práce v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“, s cílem zvýšit účast žen, starších pracovníků a znevýhodněných skupin obyvatel na trhu práce, aby se tak docílilo zvýšení celkového počtu odpracovaných hodin.

RAKOUSKO

1. V roce 2008 zpomalil růst HDP z 3,1 % v roce 2007 na 1,7 %. Předpokládá se, že v důsledku klesajícího vývozu a propadu investic se růst sníží o více než 1 %. V polovině roku 2008 dosáhla celková inflace téměř 4 %, avšak nyní se rychle snižuje. Podle Komise mělo Rakousko v roce 2008 malý rozpočtový schodek ve výši 0,6 % HDP, který by se měl v roce 2009 výrazně prohloubit. Při očekávaném přebytku běžného účtu ve výši přes 3 % HDP v roce 2008, který podle prognóz setrvává přibližně na této úrovni i během let 2009 a 2010, jsou salda zahraničního obchodu v dobrém stavu.
2. Zaměstnanost v roce 2008 vzrostla o přibližně 1,6 %, ale v roce 2009 se očekává její pokles a opětovné zvýšení nezaměstnanosti po téměř třech letech jejího poklesu. Nejvíce budou na trhu práce pravděpodobně zasaženy ty skupiny osob, které mají zpravidla omezené vyhlídky na získání zaměstnání, zejména starší pracovníci a pracovníci s nízkou kvalifikací. Jako první se snížil počet pracovních míst pro kvalifikované dočasné smluvní pracovníky v odvětví průmyslu. Nejvíce postíženou oblastí hospodářství je v současné době automobilový průmysl.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Rakousko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a podpořit tak celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Kromě toho Rakousko v reakci na hospodářský útlum nedávno oznámilo opatření zahrnující snížení daní a dodatečnou finanční podporu domácnostem, zlepšení přístupu malých a středních podniků k financování a zvýšení investic do infrastruktury, energetické účinnosti a výzkumu a vývoje.

4. Komise posoudí opatření, která Rakousko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudí slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Rakousko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Bylo vyvinuto úsilí s cílem zvýšit míru zaměstnanosti starších pracovníků, zlepšit výsledky vzdělávání znevýhodněné mládeže, řešit segregaci žen a mužů na trhu práce a posilovat odbornou přípravu v oblasti podnikání. Je nutné přijmout dodatečná opatření k posílení fiskální konsolidace ve střednědobém horizontu a k posílení hospodářské soutěže.
6. Hlavním úkolem Rakouska ve střednědobém horizontu je přechod na hospodářství více založenému na znalostech. Rakousko výrazně zvýšilo výdaje na výzkum a vývoj. Větší pozornost by se měla věnovat nejen zvyšování výdajů na výzkum, ale i tvorbě lidského kapitálu. Trvalá umírněnost mzdových požadavků posílila celosvětovou pozici Rakouska z hlediska konkurenceschopnosti a vedla k vytvoření pracovních míst pro rostoucí počet pracovních sil. Výzvu pro Rakousko představuje zajištění lepšího využití pracovních zdrojů, především starších pracovníků, a zlepšení začleňování znevýhodněných skupin osob, jejich vzdělávání a odbornou přípravu. Zajištění udržitelnosti systému sociálního zabezpečení závisí na reformách a trvalé fiskální konsolidaci, kterou je nutné sladit se zvýšenými výdaji veřejných finančních prostředků v oblastech, které jsou klíčové pro střednědobý růst. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Rakousku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Rakousku doporučuje
  - dále zvyšovat pobídky pro starší pracovníky, aby neodcházel do důchodu, zejména prováděním komplexní strategie zahrnující lepší profesní odbornou přípravu, přizpůsobením pracovních podmínek a zvýšením úsilí o reformu programů pro předčasný odchod do důchodu se zvláštním zaměřením na systém invalidního důchodu a zlepšit výsledky vzdělávání znevýhodněné mládeže.

POLSKO

1. Podle Komise došlo v roce 2008 ke zpomalení růstu HDP Polska na úroveň 5 %, přičemž v roce 2007 vzrostl tento ukazatel o 6,7 %. Tento výrazný růst byl způsoben především soukromou spotřebou a nárůstem investic. V roce 2009 se růst HDP v důsledku nižšího vývozu a menších investic dále zpomalil. V roce 2008 dosáhla inflace hodnoty 4,25 %, avšak v roce 2009 by se měl její růst zpomalit. Předpokládá se, že se v roce 2008 rozpočtový schodek mírně zvýšil na 2,5 % HDP, a podle prognóz Komise by měl v roce 2009 ještě vzrůst o jeden procentní bod. Schodek běžného účtu, který v roce 2008 představoval 5,6 % HDP, se v roce 2009 pravděpodobně udrží na stejné úrovni.
2. V roce 2008 se zaměstnanost zvýšila o 3 % a míra nezaměstnanosti dále poklesla na 7,4 %. V roce 2009 se však růst zaměstnanosti výrazně zpomalil, přičemž nezaměstnanost má vzrůst na úroveň 8,4 %. Ze současné situace na trhu práce vyplývá, že zpomalením hospodářské aktivity jsou nejvíce postižena odvětví orientovaná na vývoz, zpracovatelský průmysl, stavebnictví a doprava. Větší tlak bude vyvíjen na zvyšování pracovní činnosti a zlepšení mobility pracovníků mezi jednotlivými obory a průmyslovými odvětvími, což rovněž pomůže obnovit konkurenceschopnost nákladů hospodářství po období rychlého růstu zaměstnanosti a mezd.
3. Polsko nedávno oznámilo, že v reakci na hospodářský útlum přijalo opatření zahrnující podporu malých a středních podniků a domácností s nízkými příjmy, nadále však soustředí své úsilí na snižování výdajů a zajištění udržitelnosti veřejných financí.
4. Komise posoudí opatření, která Polsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Polsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Bylo přijato několik opatření ke zlepšení hospodářské soutěže v síťových odvětvích, posílení aktivních politik trhu práce, zlepšení právního prostředí pro podnikatele a propojení vzdělávání a odborné přípravy s trhem práce. Dále je potřeba zlepšit kontrolu výdajů, zlepšit výkonnost výzkumu a vývoje, přezkoumat systémy dávek a zvýšit zájem o celoživotní učení.
6. Výkonnost polského hospodářství je tlumena několika vzájemně propojenými strukturálními problémy, nízkou úrovní produktivity práce a malým využitím pracovní síly. Dokončení reformy systémů sociálního zabezpečení spolu se zvýšením počtu starších pracovníků by mohlo zároveň posílit nabídku pracovní síly a zlepšit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí. Růstu a zaměstnanosti by napomohlo další zlepšení podnikatelského prostředí, rozvíjení infrastruktury a zlepšení kvality lidského kapitálu. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada.

7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Polsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Polsku doporučuje

- udržet rozpočtovou disciplínu ve střednědobém horizontu a zavést další mechanismy pro posílení kontroly výdajů, především reformou systému sociálního zabezpečení pro zemědělce,
- uskutečnit reformu odvětví veřejného výzkumu s cílem posílit výzkum a vývoj a inovace a podporovat výzkum a vývoj v soukromém sektoru,
- urychlit investice do energetické a dopravní infrastruktury účinným využíváním prostředků ze strukturálních fondů,
- rozvíjet integrovaný přístup „flexikurity“ prováděním strategie aktivního stárnutí, pokračujícím úsilím o zlepšení aktivní politiky trhu práce, především u znevýhodněných skupin osob, přezkoumáním systémů dávek s cílem zvýšit pracovní pobídky a zavedením strategie celoživotního učení.

PORTUGALSKO

1. Podle Komise se růst HDP Portugalska v roce 2008 snížil na 0,2 % z téměř 2 % dosažených v roce 2007. Toto zpomalení bylo způsobeno nízkými investicemi a slabším objemem vývozu způsobeným zpomalením vnější poptávky. V roce 2009 se očekává, že domácí poptávka ještě více zeslábně, čímž dojde k dalšímu zpomalení růstu. Inflace se v roce 2008 rychle zvýšila na 2,7 %, avšak zůstala pod průměrnými hodnotami eurozóny a zpomaluje se v důsledku trendu klesajících cen ve světě v poslední době a rovněž kvůli stagnující poptávce. Rozpočtový schodek Portugalska pokračoval v posledních letech v klesajícím trendu a v roce 2008 činil něco přes 2 % HDP. Schodek běžného účtu vzrostl v roce 2008 v důsledku pomalejšího růstu vývozu a vysokých cen komodit na 11,8 % HDP. V roce 2009 by se měl schodek běžného účtu zlepšit.
2. V roce 2007 zaměstnanost v Portugalsku mírně vzrostla, přičemž se stabilizovala na úrovni přibližně 68 %. Nezaměstnanost dosáhla v roce 2007 výše 8,1 %, avšak v roce 2008 mírně poklesla. Zaměstnanost v rozsáhlém sektoru orientovaném na export začíná být ovlivňována slabou vnější poptávkou. Jelikož hospodářství zažívá další přeměnu, bude se i nadále zvyšovat strukturální nezaměstnanost, která se dotkne především osob s nízkou kvalifikací a znevýhodněných skupin.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Portugalsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak celkově podpořit hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum a v souvislosti s plánem obnovy Portugalsko v nedávné době schválilo nový rozpočtový program na financování komplexní iniciativy (iniciativa pro investice a zaměstnanost) za účelem posílení cílených veřejných investic a podpory soukromých investic a zaměstnanosti. Tato iniciativa doplňuje předchozí rozhodnutí zaměřená na snížení daní pro podniky a zvýšení finanční podpory rodin s nízkými příjmy.
4. Komise posoudí opatření, která Portugalsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Portugalsko pokračovalo v provádění svého národního programu reform. Byla přijata důležitá opatření, jimiž se mělo dosáhnout udržitelné snížení vládního schodku, reformovat veřejnou správu a zlepšit udržitelnost veřejných financí. Další opatření byla přijata s cílem splnit cíle stanovené pro veřejný výzkum a vývoj, dále zvýšit soukromé investice a řešit nedostatky inovačního systému. Podařilo se zvýšit účinnost vzdělávacího systému a bylo rovněž dosaženo dohody se sociálními partnery ohledně novelizace zákoníku práce, přičemž tato revize již byla schválena parlamentem. Je zapotřebí vynaložit více úsilí na další změnu politiky veřejných výdajů tak, aby se využívaly způsobem, jímž by se více podpořil potenciální růst. Je nutné monitorovat výsledky a zvyšovat účinnou hospodářskou soutěž na energetických trzích.
6. V důsledku významného snížení rozpočtového schodku a pokroku ve fiskální konsolidaci a reformě veřejné správy se stav veřejných financí zlepšil. Ke zlepšení došlo v podnikatelském prostředí, stejně jako i ve vzdělávání a odborné přípravě. Portugalsko však stále čelí řadě významných výzev, spočívajících v zajištění vyššího růstu produktivity a vyváženějšího salda zahraničního obchodu. V tomto kontextu by Portugalsku prospělo, aby nadále provádělo a monitorovalo integrovanější politický přístup založený na synergickém působení mezi politikami, s cílem řešit kvalitu veřejných výdajů, zlepšovat fungování trhů, zvyšovat účinnost vzdělávacího systému a systému odborné přípravy a otázky konkurenceschopnosti. Dalším významným aspektem obnovy konkurenceschopnosti je zajištění toho, aby vývoj mezd více odpovídal vývoji produktivity. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku, který schválila Evropská rada. Opatření provedená v posledních letech v souvislosti s obnovitelnými zdroji energie a opatření, o nichž již bylo rozhodnuto v rámci iniciativy pro investice a zaměstnanost, představují důležitý krok vpřed.

7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Portugalsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Portugalsku doporučuje

- v kontextu střednědobé fiskální konsolidace a reformy veřejné správy zvýšit úsilí o změnu politiky veřejných výdajů ve prospěch oblastí, které jsou přínosné pro zvýšení růstového potenciálu země a vnější konkurenceschopnosti, a zároveň pokračovat v přísné kontrole celkových výdajů,
- nadále se snažit trvale zlepšovat celkovou účinnost vzdělávacího systému a dále rozvíjet systém odborného vzdělávání, který odpovídá potřebám trhu práce, úplným uskutečněním národního rámce kvalifikací a při účasti příslušných zainteresovaných stran,
- v rámci přístupu „flexikurity“ přijmout právní předpisy pro modernizaci ochrany zaměstnání, zejména schválený zákoník práce, aby se zabránilo segmentaci trhu práce.

RUMUNSKO

1. Růst HDP Rumunska se v roce 2008 zrychlil na přibližně 7,8 %, což bylo způsobeno především rekordním nárůstem soukromé spotřeby a investic. V roce 2009 se však růst pravděpodobně výrazně zpomalí, jelikož se výrazně zpřísnily podmínky pro poskytování úvěrů, snížila se důvěra spotřebitelů a investorů a poklesla vnější poptávka. Zatímco v roce 2008 stoupla inflace na téměř 8 %, v roce 2009 se má podle prognóz Komise snižovat. Vládní schodek dosáhl v roce 2008 úrovně přibližně 5,2 % HDP, a pokud nedojde ke změně politiky, v roce 2009 pravděpodobně dále vzroste. Přes určité uvolnění v důsledku slabší domácí poptávky Komise očekává, že výše schodku běžného účtu, jež činila v roce 2008 téměř 13 % HDP, zůstane i v roce 2009 dvojciferná.
2. Očekává se, že v roce 2009 míra zaměstnanosti zůstane pod úrovní 60 % a nezaměstnanost se mírně zvýší. Míra nezaměstnanosti mládeže, která dosahuje přes 20 %, patří k nejvyšším v EU. V důsledku celkového hospodářského útlumu se očekává, že dojde ke zvýšení nezaměstnanosti, především v určitých hospodářských odvětvích, v nichž se již projevil nedostatek pracovní síly (automobilový, textilní a petrochemický průmysl a stavebnictví). Tento trend se dotkne především osob s nízkou kvalifikací a mladých lidí.
3. Komise posoudí opatření, která Rumunsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudí slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. V této souvislosti by Rumunsko mělo zvýšit své úsilí o fiskální konsolidaci a urychleně řešit svou makroekonomickou nerovnováhu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 6 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
4. Rumunsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem, ačkoli pokrok byl mírný. Rumunsko také dále provádělo uvolněnou fiskální politiku, což přispělo k makroekonomické a fiskální nerovnováze. Provedlo několik opatření na zvýšení kvality vzdělávání, musí však učinit další kroky. Rumunsko rovněž pokračovalo v provádění své strategie výzkumu a vývoje. Je zapotřebí více úsilí ke zlepšení účinnosti a účelnosti veřejné správy. Ještě je možné učinit mnoho pro to, aby se omezila nadměrná byrokracie a investovalo se mnohem více do zvyšování kvalifikace.
5. V současné hospodářské situaci by hlavními prioritami Rumunska měly být makroekonomická a fiskální nerovnováha, které jsou hrozbou pro udržitelnost střednědobého až dlouhodobého růstu v zemi. Jelikož výhody vyplývající z nízkých nákladů se v této zemi postupně vytrácejí, mělo by Rumunsko zároveň urychlit strukturální reformy, které povedou k přeměně jeho hospodářství, jež je v současné době založeno na výhodách nižších nákladů, na hospodářství vycházející více z produktivity, inovací a znalostí a které využívá nových zdrojů růstu. Účinné provádění požadovaných reforem nezbytně závisí na schopnosti Rumunska urychleně zlepšit účinnost a efektivnost své veřejné správy. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
6. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Rumunsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Rumunsku doporučuje
  - posilovat účinnost, efektivitu a nezávislost veřejné správy na ústřední i místní úrovni vytvořením účinných regulačních, kontrolních a prováděcích kapacit,
  - s cílem zachovat vnější konkurenceschopnost a omezit úroveň schodku běžného účtu a míru inflace, výrazně zpřísnit fiskální politiku a neprodleně provést závazný střednědobý fiskální rámec, přezkoumat skladbu výdajů s cílem zvýšit podíl výdajů na podporu růstu, například snížením a přesměrováním státní pomoci na horizontální cíle, a udržovat vývoj mezd v souladu s vývojem růstu produktivity,

- v souvislosti s důslednou politikou zlepšování právní úpravy neprodleně přijmout opatření k výraznému zkrácení správních postupů a omezení prodlev při získávání povolení s cílem zlepšit podnikatelské prostředí, která rovněž přispějí k boji proti korupci,
- zlepšit kvalitu vzdělávacího systému a systému odborné přípravy a zvýšit jejich relevantnost pro trh práce, včetně celoživotního učení, snížit četnost předčasného ukončování školní docházky, ulehčit mladým lidem přechod do zaměstnání mimo jiné prováděním odborné přípravy na pracovišti.

SLOVINSKO

1. Podle Komise se růst HDP Slovinska v roce 2008 zpomalil z výše 6,8 % dosažené v roce 2007 na úroveň 4 %. V roce 2009 by se měl zpomalit ještě více. Na základě rostoucích cen energie a potravin a silného tlaku ze strany poptávky inflace v roce 2007 výrazně vzrostla a ze svého maxima ve výši 6,5 % klesla koncem roku 2008 na 1,8 %. Předpokládá se, že schodek běžného účtu v roce 2008 dosáhl hodnoty 6 % HDP. Komise očekává, že se schodek běžného účtu v roce 2009 jen mírnělepší. V roce 2007 byl zaznamenán přebytek veřejných financí, ale v roce 2008 se podle prognóz měly propadnout do schodku.
2. V souladu s aktivitou hospodářství začal růst zaměstnanosti v druhé polovině roku 2008 rychle ztrácet dynamiku a očekává se, že v roce 2009 dále oslabí. Předpokládá se, že v roce 2009 má dojít ke zvýšení míry nezaměstnanosti, která v roce 2008 poklesla na 4,5 %. Ze současné situace vyplývá, že dojde ke zvýšení nezaměstnanosti v oblasti služeb orientovaných na vývoz a služeb s vysokým podílem lidské práce, přičemž takový růst nezaměstnanosti nejvíce postihne pracovníky zaměstnané na smlouvu na dobu určitou (především mladí pracovníci a cizinci) a osoby s nízkou kvalifikací.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Slovinsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak podpořit celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum vláda dále přijala v prosinci 2008 opatření zaměřená na rozpočtové stimuly.
4. Komise posoudí opatření, která Slovinsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudí slčitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Slovinsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Významná opatření byla přijata na posílení provázanosti mezi vzdělávacím systémem a trhem práce. Je zapotřebí nadále usilovat o zlepšení dlouhodobé fiskální udržitelnosti, dále rozvíjet „flexikuritu“, výkonnost výzkumu a vývoje, posilovat hospodářskou soutěž a dále provádět opatření pro energetickou účinnost. Určitého pokroku se dosáhlo rovněž v oblasti využití podnikatelského potenciálu.
6. Slovinsko čelí výzvam v oblasti důchodové reformy a aktivního stárnutí, jelikož musí řešit dopad stárnutí obyvatelstva na rozpočet. Odstraněním strukturální nepružnosti na trhu práce a trhu s výrobky by se napomohlo zmírnění otřesů, které Slovinsko zažívá, a posílila by se tak přizpůsobivost této země podmínkám eurozóny. Pro zajištění udržitelného růstu a konkurenceschopnosti je rovněž nezbytné zabránit růstu mezd, který neodpovídá zvyšování produktivity. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Slovinsku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Slovinsku doporučuje
  - reformovat důchodový systém a provádět politiku aktivního stárnutí s cílem zvýšit míru zaměstnanosti starších pracovníků a zlepšit dlouhodobou udržitelnost veřejných financí,
  - bojovat proti segmentaci trhu práce v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“, a to především přezkoumáním ochrany zaměstnání u pracovních smluv na dobu neurčitou a podmínek tzv. studentské práce.

SLOVENSKO

1. Podle Komise se růst HDP Slovenska zmírnil v roce 2008 na 7,1 % z hodnoty 10,4 % v roce 2007, a to především z důvodu zpomalení vnější poptávky. Růst byl podporován výraznou domácí poptávkou, včetně silné spotřeby soukromého i veřejného sektoru, a rovněž značnými investicemi do stavebnictví. V roce 2009 bude slovenské hospodářství vykazovat pomalejší růst. Inflace vzrostla v roce 2008 na 4 %, ale v roce 2009 se zpomalí. Komise předpokládá, že v roce 2008 se schodek vládního rozpočtu zvýšil na 2,2 % HDP. V roce 2008 činil schodek běžného účtu podle odhadů 6 % HDP a předpokládá se, že se na této úrovni udrží i v roce 2009.

2. Zaměstnanost v roce 2008 vzrostla o 2,3 %, ale v roce 2009 by se měl tento růst zpomalit. Nezaměstnanost zůstane v roce 2009 pravděpodobně nadále vysoká, na úrovni přes 10 %. Zpomalením hospodářství budou pravděpodobně nejvíce zasaženy podniky orientované na vývoz, především automobilový průmysl, a zaměstnanci s nestandardními smlouvami.
3. V reakci na hospodářský útlum přijalo Slovensko nedávno určitá opatření, včetně podpory malých a středních podniků.
4. Komise posoudí opatření, která Slovensko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudí slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Slovensko pokračovalo v provádění svého národního programu reform. Byly již podniknuty určité kroky ke zlepšení podnikatelského prostředí a reformě vzdělávacího systému a systému odborné přípravy. Dále je zapotřebí přijmout opatření pro povzbuzení podnikatelského ducha, posílení hospodářské soutěže v oblasti dodávek energie, vytvoření strategie aktivního stárnutí a řešení otázek zaměstnanosti mládeže.
6. Hlavním úkolem Slovenska ve střednědobém horizontu je nadále snižovat nezaměstnanost, zejména dlouhodobou, zlepšit kvalitu vzdělávacího systému a systému odborné přípravy, zvýšit zaměstnatelnost určitých skupin obyvatel a postupně snížit regionální rozdíly v příjmech a zaměstnanosti. V oblasti výzkumu a vývoje a inovací bude důležité zvýšit kvalitu výsledků a zapojit více soukromý sektor. V souvislosti s nedávným vstupem Slovenska do eurozóny se tato země rovněž musí více zaměřit na fiskální disciplínu, aby zajistila makroekonomickou stabilitu a zlepšila přizpůsobivost svého hospodářství. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Slovensku doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reform. Zejména se Slovensku doporučuje
  - zajistit ve střednědobém horizontu provádění dalších opatření fiskální konsolidace s cílem zachovat makroekonomickou stabilitu a dále přitom pokračovat v přesunu výdajů do vzdělávání, výzkumu a vývoje a inovací, a to zaváděním dalších pobídek pro soukromý sektor v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a prováděním důsledné strategie v této oblasti, se zvláštním zaměřením na institucionální reformu a výrazné zlepšení spolupráce mezi podniky a výzkumem,
  - provádět komplexní strategii pro zlepšování právní úpravy, vypracovávat hodnocení dopadů a dále zjednodušovat platné právní předpisy a zároveň se zasazovat o snižování administrativní zátěže pro podniky, zejména malé a střední,
  - dosáhnout v rámci integrovaného přístupu „flexikurity“ pokroku při provádění strategie celoživotního učení a nadále pokračovat v reformách vzdělávacího systému a systému odborné přípravy tak, aby se vyrovnal nepoměr mezi kvalifikací a nabídkou pracovního umístění; rozvíjet strategii aktivního stárnutí a zvyšovat dostupnost zaměstnání pro dlouhodobě nezaměstnané a skupiny znevýhodněných osob.

FINSKO

1. Růst HDP Finska zpomalil v roce 2008 na 1,5 % v důsledku nižší vnější poptávky a slabších investic. Předpokládá se, že hospodářská činnost v roce 2009 ještě dále oslabí. Inflation vzrostla v roce 2008 na 3,9 % v reakci na celosvětové zvýšení cen potravin a paliva, jakož i na relativně vysoké zvýšení mezd rychle. Na základě celosvětově se snižujících cen komodit by však měla inflace v roce 2009 výrazně zpomalit. Rozpočtový přebytek Finska měl i v roce 2008 dosáhnout 4,5 % HDP. Očekává se, že současný přebytek běžného účtu ve výši 4,2 % HDP se lehce sníží.
2. V roce 2008 zaměstnanost rostla, i když pomaleji než v roce 2007. Tento růst se má v roce 2009 zvrátit. Očekává se, že na základě podmínek trhu práce, které se v poslední době zpřísnily, se zmírní bezprostřední dopad současného útlumu hospodářství na nezaměstnanost, která by se měla zvýšit ve vývozních odvětvích průmyslu a u starších pracovníků a mládeže.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Finsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak podpořit celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum Finsko nedávno oznámilo opatření, včetně finanční podpory malým a středním podnikům a podpory stavebnictví.
4. Komise posoudí opatření, která Finsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného programu stability s Paktem o stabilitě a růstu.

5. Finsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. V rámci reformních programů, které byly zahájeny již dříve, usilovalo Finsko především o provádění zákona o hospodářské soutěži a směrnice o službách. Je však stále nutné zlepšit prosazování pravidel hospodářské soutěže. Probíhá několik reforem, které mají řešit problémy na trzích práce, ale je nutné, aby se intenzivněji realizovala opatření s cílem řešit přetrvávající nerovnováhu na těchto trzích. Kromě toho se provádí přezkum systému sociálních dávek a byla zahájena nová strategie týkající se změny klimatu a energetiky s cílem zajistit udržitelnější hospodářský vývoj.
6. V posledních několika letech vykazovalo finské hospodářství orientované na vývoz velmi dobré výsledky. Hospodářský růst i konkurenceschopnost jsou však bržděny nedostatkem pracovních sil, který se ve střednědobém horizontu ještě prohloubí kvůli rychle pokračujícímu stárnutí obyvatelstva. Vzhledem k již tak vysoké míře zaměstnanosti bude hlavním úkolem dále posilovat zapojení obyvatel do pracovního procesu a snižovat strukturální nezaměstnanost způsobenou nevyvážeností mezi regiony, odvětvími a kvalifikací osob. Přijetím a prováděním nové inovační strategie by se mohlo rovněž přispět k zajištění dlouhodobého udržitelného růstu. Protože je finské hospodářství energeticky velmi náročné, jeho růstu a potenciálu produktivity by prospělo zlepšení energetické účinnosti. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.

ŠVÉDSKO

1. Růst HDP Švédska se zpomalil z 2,5 % dosažených v roce 2007 na přibližně 0,5 % v roce 2008 v důsledku stagnující vnější poptávky, rychle se snižující důvěry spotřebitelů a podniků, klesajících trhů s cennými papíry a ochabujícího trhu s nemovitostmi. V roce 2009 se očekává další zpomalení. Inflace činila v roce 2008 3,3 %, avšak v roce 2009 by se měla zpomalit. Rozpočet Švédska v roce 2008 vykazoval přebytek 2,3 % HDP. Švédsko mělo v roce 2008 i nadále poměrně velký přebytek běžného účtu (6,2 % HDP).
2. Při zpomalení hospodářství zpomaluje rovněž růst zaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti má začít výrazně stoupat – v současnosti činí přibližně 6 %. Krizí budou pravděpodobně nejvíce zasažena odvětví, jako je zpracovatelský průmysl a stavebnictví či soukromé služby a maloobchod.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Švédsko opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak podpořit celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum Švédsko navíc nedávno oznámilo přijetí opatření zahrnujících podporu automobilového průmyslu a stavebnictví, odložení splácení daní z příjmů právnických osob a dotace na služby pro domácnost.
4. Komise posoudí opatření, která Švédsko přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily slučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu.
5. Švédsko pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. V reakci na potřebu zaměřit se na hospodářskou soutěž dala švédská vláda vypracovat hloubkovou studii příčin nedostatku konkurence. V rámci úsilí o zvýšení nabídky pracovní síly byla oznámena opatření pro další snížení daní a příspěvků zaměstnavatelů a pro zvýšení produktivity a zaměstnatelnosti.
6. Švédské hospodářství je silné a hospodářská reforma již probíhá, avšak bylo by možné dosáhnout dalšího pokroku v posílení hospodářské soutěže a zvyšování míry zaměstnanosti u určitých skupin. Na základě posílené hospodářské soutěže by bylo možné zvýšit produktivitu a růst a zmenšit rozdíly v cenách mezi Švédskem a zbytkem EU. Zvýšením účasti na trhu práce v případě dlouhodobě nezaměstnaných, osob vracejících se do zaměstnání po nemoci, mládeže a osob přistěhovalceckého původu by se mohlo rovněž dosáhnout zvýšení růstu a zlepšení udržitelnosti veřejných financí. Zvláštní pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.

SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ

1. Hospodářství Spojeného království se výrazně zpomalilo – propadlo se z růstu ve výši 3 % HDP v roce 2007 na 0,7 % v roce 2008, přičemž v roce 2009 se má růst ještě více snížit. Toto zpomalení odráží dopady současné finanční krize a značného útlumu trhu s bydlením, což vedlo k výraznému oslabení domácí poptávky v souvislosti se snížením soukromé spotřeby a poklesem investic. Během roku 2008 dosáhla inflace téměř 4 %, ale v roce 2009 by měla její výše opět výrazně poklesnout. Stav veřejných financí se vlivem hospodářského útlumu a nepravdivého fiskálního uvolňování rychle zhoršuje. Vládní schodek by měl v rozpočtovém roce 2008/09 vzrůst na hodnotu 5,7 % HDP a v následujícím rozpočtovém roce by se měl dále zvýšit. Od poloviny roku 2007 došlo k rozsáhlé devalvaci směnného kurzu. V roce 2008 činil schodek běžného účtu přibližně 2,3 % HDP a Komise očekává, že se v roce 2009 výrazně prohloubí.

2. Výpočty provedené Komisí naznačují, že míra zaměstnanosti v roce 2008 slabě vzrostla, avšak podle prognóz by měla v roce 2009 v důsledku oslabování hospodářství klesnout. Nezaměstnanost v průběhu roku 2008 vzrostla přibližně na 6 % a tento trend by se měl udržet i v roce 2009. Zpočátku byla ztrátami pracovních míst nejvíce postižena odvětví finančních služeb a stavebnictví, avšak s všeobecným oslabením poptávky po pracovních silách se dopady na zaměstnanost prohlubují. Nezaměstnanost dosud postihovala především muže a některé regiony, avšak její dopad na jednotlivé věkové skupiny byl celkem rovnoměrný.
3. V reakci na finanční krizi a jako součást koordinovaného přístupu EU přijalo Spojené království opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovalo bankovní sektor, což by mělo rovněž přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak podpořit celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. V reakci na hospodářský útlum Spojené království nedávno oznámilo další opatření, včetně dočasného snížení sazby DPH, urychlené realizace veřejných investic ve výši 3 miliard liber, zvýšení nezdanitelné částky u daní z příjmu fyzických osob, urychleného zavedení plánovaného zvýšení přídatků na děti a daňových úlev na děti, podpory důchodců a finanční podpory malých a středních podniků, podpory úvěrování automobilového průmyslu, rozšíření příležitostí k odborné přípravě a dalších druhů podpory pro nezaměstnané a zvýšení celkového objemu investic.
4. Komise posoudí opatření, která Spojené království přijalo v reakci na hospodářský útlum, v souladu se zásadami stanovenými v plánu obnovy přijatém Evropskou radou. Pokud jde o veřejné finance, Komise a Rada posoudily sloučitelnost aktualizovaného konvergenčního programu s Paktem o stabilitě a růstu. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a dlouhodobý růstový potenciál.
5. Spojené království pokračovalo v provádění svého národního programu reforem. Pro zvýšení úrovně kvalifikace a další zlepšení vyhlídek na zaměstnání pro nejvíce znevýhodněné osoby bylo přijato několik opatření. Byla oznámena krátkodobá opatření na podporu fyzických osob a zaměstnavatelů v zájmu rozvíjení jejich kvalifikace během hospodářského útlumu. Kromě toho bylo dosaženo značného pokroku v provádění politiky výzkumu a vývoje a inovací. Byla přijata některá opatření na zvýšení nabídky bydlení ve střednědobém horizontu, je však těžké odhadnout, zda budou tato opatření v současných tržních podmínkách účinná.
6. Vzhledem k vysoké zadluženosti britských domácností, významu finančního sektoru pro hospodářství a probíhajícímu procesu rozsáhlého přizpůsobování trhu s bydlením doléhá prudké zhoršování podmínek na světových finančních trzích na Spojené království skutečně výrazně. Finanční krizí byl pravděpodobně zbržděn růstový potenciál. Strukturální reformy umožnily nedávné obnovení produktivity, avšak produktivita je problémem, kterému Spojené království stále čelí. Pro zvýšení růstového potenciálu a posílení odolnosti britského hospodářství proti budoucím otřesům bude zásadní pokračovat v reformních snahách, včetně provádění politik ke zlepšení kvalifikace, výzkumu a vývoje a inovace, a dále usměrnit britskou fiskální situaci tak, aby se zajistilo její udržitelné zlepšování ve střednědobém horizontu. Mimořádnou pozornost bude vyžadovat provádění energeticko-klimatického balíčku schváleného Evropskou radou.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada Spojenému království doporučuje pokračovat v provádění strukturálních reforem. Zejména se Spojenému království doporučuje
  - zajistit udržitelnost fiskální situace ze střednědobého hlediska, a to rovněž opatřeními fiskální konsolidace, kterými by se měla zlepšit kvalita veřejných financí,
  - pokračovat v provádění plánů k podstatnému zvýšení úrovně kvalifikace a zavést integrovaný přístup k zaměstnanosti a kvalifikacím s cílem zvýšit produktivitu a rozšířit příležitosti pro znevýhodněné osoby.

ČLENSKÉ STÁTY EUROZÓNY

1. Celosvětová finanční krize postihla eurozónu tvrdě a nyní probíhá recese. Podmínky na finančním trhu budou pravděpodobně přísnější mnohem déle, než se očekávalo. Došlo k výraznému snížení důvěry domácností a podniků a šíření krize mělo negativní důsledky na vývoz zemí eurozóny. V druhé polovině roku 2008 inflace prudce poklesla a očekává se, že se míra inflace v průběhu roku 2009 bude dále snižovat na úroveň přibližně 1 %. V posledních několika letech došlo k pokroku v konsolidaci veřejných financí. Nicméně schodky veřejných financí a zadlužení se nyní budou zvyšovat v důsledku hospodářského útlumu, stimulačních opatření v rámci Plánu evropské hospodářské obnovy a dopadu opatření na podporu finančního sektoru na veřejné finance.
2. Vývoj na trhu práce až do nedávné doby odolával poměrně úspěšně zpomalení hospodářství rovněž v důsledku provedených reforem na trhu práce, avšak v dohledné budoucnosti bude negativně ovlivněn nezaměstnaností, která by se podle prognóz měla zásadním způsobem zvýšit. Zatímco některé země pocítují dopady mnohem citelněji než ostatní, lze říci, že z této situace nevyvážne bez šrámu pravděpodobně žádný z členských států eurozóny.

3. V reakci na finanční krizi a jako součást společného a koordinovaného přístupu EU přijaly mnohé členské státy eurozóny opatření na podporu finančního sektoru, aby stabilizovaly svůj bankovní sektor, což by mělo přispět ke zlepšení přístupu k financování, a tak podpořit celkové hospodářství a makroekonomickou stabilitu. Aktivní provádění těchto vnitrostátních programů by mělo pomoci ochránit finanční stabilitu, obnovit běžné fungování úvěrových trhů a posílit dostupnost úvěrů pro podniky i domácnosti a současně zachovat rovné podmínky na vnitřním trhu. Vzhledem k všeobecné povaze otřesů v rámci celé eurozóny, významným rizikům vyplývajícím ze prudkého poklesu hospodářské činnosti a k rychle klesající inflaci, došlo k uvolnění makroekonomické politiky. V souvislosti s plánem obnovy řada členských států oznámila či přijala opatření na podporu poptávky, zvýšení důvěry a zmírnění dopadů krize.
4. Komise a Rada budou nadále vyhodnocovat opatření přijatá členskými státy eurozóny v reakci na hospodářský útlum v souladu se zásadami plánu obnovy schváleném Evropskou radou. Spolu s rychlým prováděním opatření doporučených v bodu 7 by se měl podpořit přechod na hospodářství s nízkými emisemi CO₂ a opatření na podporu dlouhodobého růstového potenciálu.
5. Členské státy eurozóny pokračovaly v provádění reforem, které odrážejí doporučení eurozóny a její dimenzi, ačkoli se lišily v obecných reformních strategiích, které oznámily ve svých příslušných národních programech reforem, lišily. Křehká situace hospodářství ukazuje, že je potřeba řešit zbývající strukturální nedostatky i na trhu s výrobky a trhu práce, jež jsou pro úpravy v měnové unii nezbytné.
6. Růstový potenciál členských států eurozóny rozhodujícím způsobem závisí na urychlení reforem, které usnadní úpravy v rámci trhu práce alepší hospodářskou soutěž v odvětví služeb. Kromě toho by vývoj pracovních nákladů, a to zejména v ekonomikách s výraznou nerovnováhou salda zahraničního obchodu, měl zohledňovat situaci konkurenceschopnosti v rámci eurozóny.
7. S ohledem na hodnocení dosaženého pokroku provedené Komisí Rada členskými státy eurozóny doporučuje urychlit provádění strukturálních reforem. Zejména se členskými státy eurozóny doporučuje
  - zajistit včasné a důsledné provádění všech dosud neschválených i nových právních předpisů EU upravujících finanční služby a přijmout opatření k prohloubení spolupráce mezi vnitrostátními orgány v rámci EU v oblastech předcházení krizím, jejich řízení a řešení,
  - s ohledem na fiskální stimul, který byl v současné hospodářské krizi proveden, by měly přijmout příslušná opatření k zajištění udržitelnosti svých veřejných financí v souladu s Paktem o stabilitě a růstu. Případně by měly řešit makroekonomickou nerovnováhu, zabránit neustálým inflačním výkyvům či trendům nevyrovnaného růstu,
  - v zájmu zvýšení produktivity a inovací a v zájmu dynamického a konkurenčního jednotného trhu zlepšit kvalitu veřejných financí prostřednictvím přezkumu veřejných výdajů a daní a modernizací veřejné správy, a přispět tak k hospodářskému růstu, zaměstnanosti a fiskální udržitelnosti,
  - důrazně provádět obecné zásady EU týkající se „flexikurity“ v souladu se specifickými okolnostmi, které v daném členském státě existují, a v plném souladu s řádnými a udržitelnými veřejnými financemi; a přijmout opatření pro podporu mobility práce mezi státy, regiony, odvětvími a povoláními; lépe propojit růst mezd s růstem produktivity, růstem zaměstnanosti a konkurenceschopnosti, na úrovni odvětví, regionů a povolání,
  - urychlit reformy, které zvyšují pružnost a hospodářskou soutěž na trzích zboží a služeb a přispívají k prohloubení vnitřního trhu.
8. V zájmu maximálně souladného působení politik, které je v měnové unii výraznější, a v zájmu zvýšení politické odpovědnosti za reformy by členské státy eurozóny měly i nadále posilovat politickou koordinaci v rámci euroskupiny. Cílem je zvýšit účinnost fiskálních opatření, realizovat dohodnuté monitorování vývoje konkurenceschopnosti, provést nezbytné reformy a snažit se rychle a účinným způsobem koordinovaně hájit své názory v rámci mezinárodních fór. Za tímto účelem by se měly plně provádět stávající dohody o vnějším zastupování eurozóny.

CENY PŘEDPLATNÉHO NA ROK 2009 (bez DPH, včetně poštovního za obvyklou zásilku)

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 000 EUR ročně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	100 EUR měsíčně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání + roční CD-ROM	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	700 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	70 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	400 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	40 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční CD-ROM (souhrnný)	22 úředních jazyků EU	500 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), CD-ROM, 2 vydání týdně	mnohojazyčné: 23 úředních jazyků EU	360 EUR ročně (= 30 EUR měsíčně)
Úřední věstník EU, řada C – Výběrová řízení	jazyky, kterých se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

(*) Prodej podle jednotlivých čísel: do 32 stran: 6 EUR
od 33 do 64 stran: 12 EUR
více než 64 stran: cena stanovena jednotlivě

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatné předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v *Úředním věstníku* L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou dočasně vázány povinností sepsovat všechny akty v irštině a zveřejňovat je v tomto jazyce, je *Úřední věstník* vydávaný v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatku k *Úřednímu věstníku* (řada S – Dodatek k *Úřednímu věstníku Evropské unie*) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném CD-ROM.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k obdržení různých příloh *Úředního věstníku*. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím „oznámení čtenářům“ zveřejňovaného v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Placené publikace vydávané Úřadem pro úřední tisky jsou k dispozici u našich distributorů. Seznam distributorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>